

Anjel muzikant, obraz
od Melozza z Forli. -
Vatikánska obrazá-
reň.

Angelo musicante, opera
di Melozzo da Forli. -
Pinacoteca Vaticana.

Angel musician, work of
Melozzo da Forli. -
Vatican Pinacoteca.

RÍM

ROMA - RIVISTA CATTOLICA SLOVACCA
ROME - SLOVAK CATHOLIC REVIEW

SLOVENSKÝ KATOLÍCKY ČASOPIS

RELIGIOUS TRADITIONS IN ROME

"La Befana,, (Epiphany)

A great number of the ancient festivals, which were formerly amongst the « curiosities » of Rome, have been discontinued or have, at least, deteriorated.

Carnival, with its masquerades, its allegorical chariot, its « barb » races and its illuminations, has disappeared.

Piazza Navona, from a Saturday evening to a Sunday night in August, is no longer transformed into a nautical palaestra.

The famous « Girandola » is still seen from time to time, but formerly this firework display used to take each year on the top of Castle Sant' Angelo, on the day of the Feast of St. Peter.

Amongst the Roman festivals which have survived — according to some anonymous writer — mention must be made of those celebrated on the occasion of the Epiphany.

Every year, on the night of the 5th-6th January, Piazza Navona becomes a scene of cheerful uproar. The Roman populace celebrates the arrival of « Befana ». The wild and noisy gaiety puts one in mind of Naples, on the evening of the « Piedigrotta » festival. All around the famous

Piazza are booths and wooden stalls which are brilliantly illuminated; here are sold toys, marshmallow sticks, caramels, games of skill and glass beads. In the centre of the Piazza is a seething mob which overflows into the adjoining streets — a mob which only ceases to shout in order to blow upon tin trumpets, until their breath fails them. The animation of the Piazza makes one think of bygone days when the famous « giochi agonali » used to be held there with the ruins of the ancient Roman stadium as a background.

The Feast of the Epiphany, a religious celebration originating in a pagan festival, is commemorated in several Roman churches; there is a solemn Mass in the Greek ritual at Sant' Atanasio; the display of the Wise Men in the Presepio (Manger) of the Aracoeli; vespers, benediction and display of the « Bambino » in the same church, in the afternoon.

At S. Andrea della Valle, the whole of the apse, behind the altar, is converted into a magnificent Presepio with the arrival of the Wise Men, life-size.

Every morning throughout the Octave, a Mass is celebrated in one of the Eastern rites, followed by a sermon in some European language.

PETER C. CHIMINELLI

SOMMARIO

Peter C. Chiminelli: **Religious Traditions in Rome: « La Befana » (Epiphany)**, p. 2 — « Rím »: **Con l'aiuto di Dio**, p. 3 — **Rassegna slovacca**, p. 3 — Iginio Giordani: **Segno di contraddizione (continuazione)**, p. 5 — Msgr. Miloš K. Mlynarovič: **Irrequieto (poesia)**, p. 6 — **Voce del S. Padre (Radiomessaggio Natalizio di S. S. Pio XII)**, p. 7 — — ka: **Curia Romana**, p. 8 — **Cronaca di Roma**, p. 10 — — ka: **Musei Vaticani**, p. 11 — A. Colombo: **S. Francesco d'Assisi (continuazione)**, p. 11 — Pellegrino: **Pellegrinaggio degli Slovacchi di Toronto a Midland**, p. 13 — **Rassegna cattolica**, p. 13 — Msgr. Miloš K. Mlynarovič: **Discendi dal cielo di nuovo, Signore? (poesia)**, p. 16 — **Missionario slovacco: Natale nella Nuova Guinea**, p. 17 — **Studiante: Pellegrinaggio degli studenti slovacchi a Roma**, p. 18 — **Tribuna dei lettori**, p. 19 — **Notiziario**, p. 20.

PROSBA K ČITATEĽOM

Prosíme našich čitateľov, aby nám z prostredia, v ktorom žijú, posielali zprávy i fotografie kultúrno-naboženského rázu. Co sa bude hodiť, ochotne uverejnime v našom časopise. Súčasne prosíme tých, ktorí si ešte nedali do poriadku predplatné, aby tak urobili čím skôr, lebo s vydávaním časopisu v emigrácii, najmä tu v Taliansku, kde papier, tlač a pošta sú veľmi drahé, sú spojené veľké ťažkosti. Odoberať katolícky časopis a neplatiť zaň je predsa úmyselné poškodzovanie a zabíjanie dobrej veci. Toto by si mal každý odberateľ už ráz uvedomiť a nenechať sa stále napomínať Slovenský katolíik, hoden tohto mena, si musí vedieť vážiť tlačovú prácu, tým viac keď sa koná s odobrením cirkevnej vrchnosti vo vznešenom sídle Národného Kristovho.

S pomocou Božou zakončili sme zasa jeden rok kultúrnej činnosti vo Večnom Meste. Vstupujeme do ďalšieho, už tretieho, pracovného roku. Vstupujeme doňho s pocitom nemalej radosťi i hrdosti. Veď slovenské kultúrne podujatia v Ríme, ktoré sme pred dvoma rokmi začali budovať s holými rukami, prebývajú sa cez ťažkosti a uplatňujú v dnešnej historickej chvíli aj vzdor tomu, že vrcholné slovenské organizácie v zahraničí, ktoré sme svojho času poprosili o morálnu a hmotnú pomoc, nám nielen nepomohli, ale našu prosbu ani len nevzali na vedomie.

Casopisu « Rím », ktorý dnes jediný reprezentuje dôstojne slobodnú slovenskú katolícku tlač v Európe, získali sme v minulom roku až dvojnásobný počet predplatiteľov. Získali sme ich nielen v bohatých zemiach Severnej a Južnej Ameriky, kde žije najviac a najlepšie situovaných slovenských katolíkov, ale aj v chudobnej, vojnou ožobráčenej Európe, v ďalekej Austrálii a na ostatných kontinentoch. Okolo « Ríma » sdružili sa v poslednom čase krajanovia naozaj všetkých sociálnych vrstiev: svetskí i rehoľní kňazi, literáti, živnostníci, obchodníci, robotníci atď. Nechýbajú, pravda, ani chudobní slovenskí utečenci, upiaci ešte v koncentračných táborech, a obetaví slovenskí misionári, trudiaci sa medzi pohanmi v tých najodľahlejších kútoch zemegule. Opravdu málokto slovenský časopis v emigrácii, môže sa pochľúbiť takou širokou a pestrou

Traja slovenskí biskupi odsúdení. Dňa 14. januára t. r. skončil sa v Bratislave « proces » proti 3 slovenským biskupom: J. E. Msgr. Jánovi Vojtaššákovvi, sídelnému biskupovi spišskej diecézy, J. E. Msgr. Dr. Michalovi Buzalkovi, svätiacemu biskupovi apoštolskej administratúry trnavskej a J. E. Msgr. Pavlovi Gojdičovi, gr. - kat. biskupovi prešovskému, obžalovaným komunistami z vlastizrady, špionáže v prospech Vatikánu, z rozvracania ľudovodemokratického poriadku a iných vymyslených zločinov. Ako sa očakávalo, všetci traja « sa priznali » k zločinom a v dôsledku toho boli odsúdení: J. E. Msgr. Dr. Michal Buzalka a J. E. Msgr. Pavol Gojdič na doživotný žalár, kým J. E. Msgr. Ján Vojtaššák na 24 rokov ťažkého žalára. Divadelný proces proti 3 slovenským arcipastierom vzbudil samozrejme živý ohlas v medzinárodnej tlači, najmä katolíckej. Všeobecná mienka bola tá, že ide o nový komunistický podvod, o novú hanebnú komédiu, ktorá by mala aspoň pred svetom ospravedlniť hrubé porušovanie náboženskej slobody, ba otvorené prenasledovanie katolíckej Cirkvi na Slovensku, a zakryť tak zákernú snahu bezbožného komunizmu zničiť každé náboženstvo. Podobne sa o bratislavskom « procese » vyjadril aj zahraničný rohlas. Vatikánske rádio ho nazvalo « jedným z najhanebnejších a najbolestnejších procesov v slovenských dejinách vôbec », a vyzvalo slovenských katolíkov, aby sa ešte mocnejšie primkli ku katolíckej Cirkvi a jej predstaviteľom a vo vrúcnych modlitbách prosili duševnú silu a odvahu pre nových slovenských hrdinských vyznavačov viery, aby dôstojne a pokojne mohli zniesť utrpenia, ktoré im pripravili bezmožní nepriatelia Boha a náboženstva, a tak podať nový dôkaz svojej nezlomnej vernosti a oddanosti Kristovi, Jeho Cirkvi a rímskemu pápežovi.

Púť amerických Slovákov

pred Svätopeterskou bazilikou v Ríme. Prvý rad (zľava): Mary Backner z Black Lick, Pa, ctih. Sestra Ambrózia a Vel Matka Ignácia z Perrysville, Pa, Jozef Rathway z Perrypolis, Pa, vdp. Jozef Kušnier, duchovný vodca púte, z Donora, Pa, John Baron z West Leisering, Pa, Michal Sinchak, organizátor púte, z Monessen, Pa, Anna Gondira z Conyngham, Pa, Vel. Matka Berchmans a ctih. Sestra Mary James z Bedford, Ohio - Druhý rad: dp. Dr. Fr. Zeman z Ríma, Mary T. Pavilonis z Cleveland, Ohio, Mary Ezerski z Monessen, Pa, Margaret Salinos z Allentown, Pa, Mary a Paul J. Jendral zo Smock, Pa, George a Mrs Yenchik z Conyngham, Pa, dp. P. Michal Lacko S. J. z Ríma a J. Zilka z Monnassen, Pa. - Tretí rad: Matthew Pišut z Joliet, Ill., Anna Kundek zo South Bend, Ind., Mary Zarecky z Geenville, Pa, Paul Balombini z Duquesne, Pa, Josephine Mullen z Cleveland, Ohio a dp. Dr. Vl. Tomko z Ríma.

Slovenské primície vo Večnom meste. Dňa 23. decembra m. r. boli vo Večnom meste vysvätení na kňazov šiesti slovenski boho-

Univ. prof. Dr. Ernest Žatko
z Buenos Aires je spolupracovníkom « Ríma » od samého začiatku. Získal mu tiež celý rad stálych odberateľov.

slovci z pápežského Kolégia sv. Jána Nepomuckého: dp. Dominik Hrušovský, dp. Jozef Medový, dp. Anton Páterek, dp. Ján Répassy, dp. František Skoda a dp. Jozef Vrablec. Prvú sv. omšu obetovali Pánu Bohu nasledujúceho dňa t. j. práve na Stedrý deň. Vatikánsky rozhlas im venoval na Vianoce zvláštnu reláciu a umožnil, aby mohli poslať svoje novokňazské poďakovanie aj svojim rodičom, príbuzným a známym na Slovensku.

Ružencové ťaženie za trpiace Slovensko. Koncom minulého roku slovenský duchovný v Austrálii Rev. Henry J. Kusnerik, O.J. M. Cy obrátil sa na slovenských katolíkov s výzvou, aby sa stali údmi « Bratstva sv. Ruženca » a spojili sa v križiacke ťaženie sv. Ruženca za trpiace Slovensko a za posvätenie svojich vlastných duší. Povinnosťou údov « Bratstva sv. Ruženca » je 1) pomodliť sa týždenne celý sv. Ruženec a svoje modlitby obetovať aj za ostatných členov bratstva a 2) zapísať sa do knihy « Bratstva sv. Ruženca ». Záujemci o « Bratstvo sv. Ruženca » môžu písať na adresu: Mr.

čitateľskou obcou ako práve « Rím », ktorý už tretí rok vychádza vo Večnom Meste.

V edícii « Rím » sme dosiaľ vydali dve zaujímavé a hodnotné knižky: « Svätý Rok 1950 » od Jána Okáľa a « Vatikán, Sídlu Námestníka Kristovho » od Ignáca Zelenku. Obidve majú priekopnícky charakter, lebo pojednávajú o veciach, ktoré v slovenskej literatúre sú ešte neznáme. Vydali sme ich vo viactisícovom náklade v nádeji, že slovenskí katolíci v zahraničí prejavia o ne patričný záujem. A nesklamali sme sa. Prvá je už takmer rozobraná a predaj druhej pokračuje radostne. Máme pripravené vydanie aj dvoch ďalších zaujímavých knižiek, z ktorých jedna pojednáva o živote sv. Františka, najväčšieho stredovekého apoštola evanjelickej chudoby, a druhá o Sv. Stoli.

Založili sme Slovenskú Kultúrnu Spoločnosť « Rím », ktorá popri čisto kultúrnej činnosti bude sledovať aj ciele praktické. Nová spoločnosť bude úzko spolupracovať so Slovenskou Informačnou Kanceláriou v Ríme a preukáže rada svoje služby všetkým slovenským katolíkom, ktorí sa na ňu obrátia.

Pokračovali sme aj v našej normálnej informačnej službe a iných činnostiach v prospech rozprchnutej svojeti, o čom sa tu však nemusíme podrobne šírť.

Celkove môžeme povedať, že všetky naše iniciatívy v Ríme postretly sa s plným úspechom. A máme zaručené zprávy o tom, že aj na Slovensku sledujú s veľkým záujmom našu mnohokrátú činnosť a tešia sa najmä z časopisu « Rím », ktorý koluje z ruky do ruky ako vzácny duchovný poklad.

Zásluhu na tom, že slovenské kultúrne podujatia v Ríme vedeli sme si nielen udržať ale aj zveľadiť, majú v prvom rade čitatelia « Ríma », z ktorých mnohí stali sa súčasne aj našimi horliteľmi a spolupracovníkmi a preukázali nám naozaj veľmi vzácne služby. Nebudeme ich všetkých menovať, lebo je ich už veľa. Spomenieme však aspoň tých najzaslúžilejších: Rev. Pavel M. Pekárik z Emmaus, Pa, Rev. Imrich A. Kucharič z Catasauqua, Pa, Rev. Slavo Morávek z Connellsville, Pa, Jozef Gondar z New Yorku, N. Y., Ján Kostolník a Kristína Bleskáň z Whiting, Ind., Janko Stefka, Mary Cervenčík a Eden Radič z Chicago, Ill., Michal Béréš z Homestead, Pa, prof. Ladislav Silaj z Toronto, Ont. (Canada), prof. Dr. Ernest Žatko z Buenos Aires (Argentina), Andrej Fencák z Bonegilla, Vict. (Austrália), Dr. František Stevek z Madridu, E. Marienko z Londýna, Rev. Michal Lacko S. J. z Ríma atď.

Nemalý podiel na tom, že slovenské kultúrne podujatia v Ríme už prosperujú, majú tiež americko-slovenskí pútnici, ktorí v uplynulom Svätom roku prišli do Večného Mesta pre jubilejné odpustky či už samostatne alebo pod duchovným vedením osvietených slovenských kňazov Rev. Pavla M. Pekárika z Emmaus Pa, Rev. Jozefa A. Joba z Chicago, Ill. a Rev. Jozefa A. Kušnieru z Donora, Pa. Všetci prejavili o tieto podujatia vrelý záujem a podľa svojich možností ich aj podporili. Osobitne veľkodušnými sa ukázali Rev. Pavel M. Pekárik z Emmaus, Pa, Jozef Gondar z New Yorku, N. Y. a Andrej Hlavaty z Lansford, Pa, ktorým sme zaviazaní tou najhlbšou povďačnosťou.

Cenné služby nám tiež preukázali americko-slovenské časopisy a noviny tým, že ochotne uverejňovali naše propagačné články a pomáhali nám tak oboznamovať verejnosť s tým, čo v Ríme v prospech slovenskej veci podnikáme. Vyslovujeme preto úprimné poďakovanie « Dobrému Pastieru », Slováku v Amerike », « Bratstvu », « Osadným Hlasom », « Jednote » a « Katolíckemu Sokolu » za ich vzácne porozumenie a láskavú ochotu.

Tak ako v minulom roku aj v budúcom budeme pokračovať v našej budovateľskej práci podľa metod, s ktorými sme začali a ktoré sa aj osvedčili. Budeme sa vystríhať akýchkoľvek politických natáhovačiek tobôž nedôstojných osobných polemík, ktoré Slovákom nielenže neosožia, ale ich pred svetom ešte zosmešňujú a mohli by o nich vydať dôkaz politickej i

kultúrnej nevyspelosti a mravnej nezodpovednosti. Budeme si však pozorne všimáť a objektívne zaznačovať všetky dôležitejšie prejavy slovenského verejného, najmä kultúrneho života, aby aj tí naši čitatelia, ktorí nemajú možnosť sledovať slovenskú zahraničnú a domácu tlač, boli o nich dostatočne informovaní.

Pri tejto príležitosti obraciame sa znova s prosbou na slovenských katolíkov v zahraničí, ktorí chápu životné poslanie našich kultúrnych podujatí v Ríme, aby nám ani v budúcnosti neodopierali svojú morálnu i hmotnú pomoc. Veď práca, ktorú vo Večnom Meste s toľkými obeťami konáme je nielen rímskymi vrchnosťami riadne schválená, ale aj odporúčaná a je v úplnej shode so spasiteľnými smernicami sv. Otca Pia XII., ktorého veľpastiersky hlas aj v našom časopise pravidelne prinášame.

Preto, kto má opravdivý záujem na tom, aby tu vo Večnom Meste, kolíske a stredisku kresťanstva a sídle Národného Krištofho na zemi, boli aj Slováci kultúrne dôstojne zastúpení a kto si úprimne želá, aby sme tu ešte s väčším úspechom pracovali za dobro slovenskej katolíckej veci, nech sa bez okolkov postaví medzi nás a podá nám svoju bratskú ruku. Spoločnými silami a s pomocou Božou vybudujeme dielo, za ktoré nám náš ťažko skúšaný slovenský národ bude raz ďakovať a žehnať.

« Rím »

ZNAMENIE ODPORU

Vyvracanie námietok

V. Ale je ešte zákernejšia ľahostajnosť, pretože na vonok predostiera najväčšiu príchylnosť k záujmom náboženstva a prikázani: je to vnútorný, štrukturálny agnosticizmus šviháka, ktorý miluje všetko a ktorý v mene Boha, ktorý je láska, odfarbuje v šed' všetko, čoho sa dotkne: hriech i cnosť, pravdu i lož, Cirkev i svet; vezme pod pazuchu Judáša i Piláta a ide s nimi vypiť dúšok lacrimae Christi, na zdravie nepoškvrneného Bäránka plačúc z alkoholického súcitu.

Americko-slovenskí pútnici

s rímskymi Slováckmi na nádvorí baziliky sv. Klementa v Ríme. V prostriedku stoja: vdp. Jozef Kušnier, Vel. Matka Ignácia, Vel. Matka Berchmans a p. Michal Sinčák. Kľačí vpravo: dp. Cyril Orendáč OMC. z Binghamton, N. Y., ktorý prišiel do Ríma na púť samostatne. Prvý zprava je dp. Dr. Zeman z Ríma.

Igor Dúbravec, Ward St., Pymble, N. S. W., Austrália.

Nové uväznenia kňazov na Slovensku. V poslednom čase previedly sa na Slovensku a za železnou oponou vôbec, nové uväznenia kňazov. Zámenkou bolo skoro všade, že sa zneužíva náboženstva pre politickú činnosť, pre vyzvedačstvo v prospech Vatikánu, pre kritizovanie ľudovodemokratického režimu, a od 20 decembra aj pre previnenia proti zákonu o ochrane mieru. Jednako však komunisti zatvárajú predovšetkým tých kňazov, ktorí sa tešia popularnosti u veriacich a majú vplyv na mienku väčšej skupiny ľudí.

Koľko je slovenských utečencov? Niektoré slovenské časopisy v zahraničí priniesly zpravu, že počet utečencov, ktorí ušli z politických dôvodov zo Slovenska od roku 1945 až po dnes, je približne 7.000. Okolo 5.000 sa z nich vraj už usadilo v rozličných štátoch západnej Európy a v zámorí, najmä v Austrálii, Argentíne, Kanade a USA, kým ostatní sa ešte nachodia v shromažďovacích táboroch v Nemecku, Rakúsku a Taliansku.

Sdruženie slovenských odborových organizácií. Koncom minulého roku bolo založené v zahraničí Sdruženie slovenských odborových organizácií (SSOO), ktoré bude zastupovať záujmy členstva a brániť jeho stavovské výdobytky. Sdruženie sa začlenilo ako samostatná jednotka do Slovenského oslobodzovacieho výboru (SOV) a vydáva aj vlastný časopis. Jedna z adries novej organizácie je: SSOO, Ried i/I, Postfach 84, Upper Austria.

Casopisy slovenských emigrantov. Slovenskí emigranti vytvorili za posledných 5 rokov až 30 rozličných časopisov. V Nemecku ich bolo založených 8, v Argentíne 8, v Rakúsku 3, v Anglicku 2, v Kanade 2, vo Francúzsku 2, v USA 1, v Austrálii 1, vo Španielsku 1, vo Svajčiarsku 1 a v Taliansku 1. Väčšina týchto časopisov je vydávaná na cyklostile a niektoré už aj zanikly. Najkrajsí a najrozšire-

nejší slovenský časopis v emigrácii je « Rím ». Cítajú ho krajanovia na celom svete.

Slovenská nezávislá revue vo Svajčiarsku, Koncom minulého roku začala vychovať vo Svajčiarsku slovenská nezávislá revue «Rozhľad», v ktorej sú uverejňované aj inojazyčné príspevky. Rediguje ju a vydáva redakčný kruh. Revue je cyklostilovaná. Predplatné nie je udané. Adresa: « Rozhľad », Postfach 127, Zürich 33, Suisse.

Prvé valné zhromaždenie Sdruzenia austrálskych Slovákov. Dňa 31. decembra m. r. konalosa v Sydney prvé valné zhromaždenie austrálskych Slovákov (SAS). Zhromaždenie začalo sa sv. omšou, po ktorej účastníci odobrili sa do sály League of Catholic Women, kde po zaspievaní hymny « Hej, Slováci... » ich privítal a otvárací prejav povedal podpredseda SAS-u K. Galvánek. Po prečítaní pozdravných listov a zápisnice zo zakladajúceho zhromaždenia podal zpravu o doterajšej činnosti SAS-u tajomník J. Sečanský. Nasledovala zpráva revízorov účtov, po ktorej zhromaždenie udelilo absolutorium starému výboru, po čom tento odstúpil. Zvolený bol nový výbor, ktorého predsedom sa stal L. Littrich.

Po voľných návrhoch nový predseda načrtol úlohy a program v nastávajúcom roku 1951, vyzývajúc členstvo do ešte uvedomelejšej a aktívnejšej práce za Boha a za národ, ako doteraz. Prítomní jednodlase schválili návrh nového výboru, aby zo zhromaždenia poslané boli pozdravy predsedovi SNRvZ min. K. Sidorovi a predsedovi SOV-u min. Dr. Ferd. Durčanskému. Prijatý bol aj návrh tajomníka Sečanského, aby v budúcnosti jednota austrálskych Slovákov, ktorá je základňou existencie SAS-u, stala sa ešte užšou a aby záujmy národa vystúpili ešte viac do popredia pred záujmami strannícko osobnými.

Po záverečnom prejave nového predsedu prítomní uctili pamiatku slovenských martýrov povstaním a dvojminutovým tichom. Zaspievaním piesne « Kto za pravdu horí... » sa zhromaždenie skončilo. - UGC.

Je to starší brat ľahostajného kresťana, ktorý sa pod zámenkou lásky vzdaluje zápasu; a ako on, horšie než on, stavia pod rétorický príval dôvody dobra proti zlu riešiac ich s vtipnosťou falošného manzonizmu alebo budiac zdanie, že ich prevyšuje vznešenosťou nadprirodzenej lásky. Keď mu príšliapnete malíček alebo žiadate od neho nejaký ústupok, reaguje ako jedovatá stonožka; ale keď stratíte záujem o vieru a etiku, ktorých je predspevákom, odpustí vám: žije a nechá žiť. Neporuší si trávenie... Aby si trochu pretiahol nohy, ide obdivovať bravúry moskovských robotníkov, ktorí vyhadzujú byzantských svätcov z mramorových výklenkov; alebo, ak mu strážnik zakáže prístup, odoberie sa do Ríma, aby obdivoval akrobatické kúsky svätopeterčanov, ktorí rozsvetujú fakle na kupole. A ak sú potom na námestí slávnostné demonštrácie, vyťahuje si príležitostnú kokardu, a usmieva sa všetkými pórmi postaví sa na ich čelo i vystúpi na tribúnu, ale len čo demonštrácie začnú byť nebezpečné, zuteká domov, zataraší dvere a ponechá iným, aby si lámali rebrá. Vylezie, až niekto zvíťazí, aby mu stisol búrlivo ruku.

A tak v očiach dobre opatrovanej, vykrnenej a váženej beztvárnej hmoty apatických kresťanov, ktorí pestujú agnosticizmus ako dajakú formu aristokratickej uhladenosti, duchovia, ktorí sa snažia, aby upevnili primát ducha a sa rozohňujú a bijú za ideu, vypadajú ako horúce hlavy, úboho vulgárne, ktoré vyhladávajú hádky a zasluhujú dôsledky všetkých bitiek: rany a ešte niečo horšieho. Tak zaisťujú práva zbabelosti alebo nezaistujú nič, opúšťajú bojište — alebo na ňom prekážajú svojou netečnosťou; a dovoľujú, aby na cestách poloviny Európy a Ameriky hemžili sa emisári líg bojujúcich bezbožníkov: bojujúcich proti kresťanom, ktorí zahadzujú zbrane — a aby v nesmiernom území ako Rusko a v katolíckej zemi ako Mexiko bolo možné mučiť svedomie a privazovať telo Cirkvi na ozubené kolo, ktorého osu maže netečnosť miliónov pokrstených.

Práve dialektika udalostí rozpútaných vojnou, ktoré veru nijako nepodnecujú ľahostajnosť, donútila nás k výberu — ako logicky postrehol Lenin — medzi kresťanstvom integrálnym (katolíckym) a bezbožníctvom. Čo iné robia medzitým neutrálni, než že sú prostredníkmi Antikristovými, i keď zo zvyku chodia v nedelu na omšu; či ten, kto sa nerozhodne byť aktívne s Kristom, nie je pasívne proti nemu?

(Pokračovanie)

Igino Giordani

NESPOKOJNÝ.

Pane, či zrieš loďku moju,
čo chce v diaľky odplávať?
Odviaž ju a odraz so mnou,
nudno mi tu zaháľať.

Len ísť, hnať sa ostrým šípom,
pripútaný nechcem byť,
nové moria dušu smädia,
novú pieseň chcem Ti viť.

Zvú ma temné priehlbiny,
chce ich lámať loďky front,
tam, kde pred Tvoj oltár kľaká
na poklonu horizont.

Msgr. Miloš K. Mlynarovič

HLAS SV. OTCA

Povinnosťou synov Cirkvi je modliť sa a prinášať obete za pokoj!

Vianočné rozhlasové posolstvo Jeho Svätosti pápeža Pia XII.

s ktorým sa obrátil dňa 23. decembra 1950, teda deň pred zatvorením sv. Brány, na veriacich celého sveta. Prinášame ho v hlavných výfahoch tak ako ho v slovenskom preklade vysielal vatikánsky rozhlas.

Koniec sv. Roku.

Na začiatku svojho posolstva sv. Otec podal prehľad sv. Roku 1950, ktorý sa bol práve skončil:

« Slovo koniec, ktorým zákony zemskeho života poznačia každú, i tú najvzácnejšiu vec a udalosť, bude vyryté i na Svätých bránach. Zanechá ono v srdciach pocit hrejivej radosti i clivosti, ktorá sa hodne podobá smútku apoštolov zostúpajúcich s hory Tábor ».

Nato sv. Otec spomenul hlavné udalosti opravdu neporovnateľného sv. Roku: « Deň Veľkej Noci a Božieho Tela; večernú kanonizáciu sv. Márie Goretti, tajomne žiariace ráno vyhlásenia dogmy Nanebovzatia, kajúce procesie, ktoré prechodily kresťanským Rómom, aby si uctily obrazy Ukrižovaného a Najsvätejšej Panny a početné sjazdy, ktoré sa venovali otázkam boslovia a dušpastierstva: encyklike: « *Humani generis* » a Exhortie katolíckemu kňazstvu ».

Našla sa hrobka sv. Petra.

« Ak počas sv. Roku — pokračoval sv. Otec — bola Konfessia (oltárna krypta) sv. Petra svedkom a strediskom takých vznešených manifestácií jednoty katolíkov celého sveta vo viere a láske, to sa dožila slávy i pod iným vzhľadom. Vykopávky, dotýkajúce sa hrobu Apoštola a ich vedecký výskum bol v tomto jubilejnom roku šťastlivo skončený. Onedlho výjde vedecká dokumentácia, čo oznámi svetu výsledok usilovných prác a skúmaní, ktoré sme podporovali od prvých mesiacov nášho pontifikátu. A tento výsledok je bohatý a veľkého významu! Prvá a zásadná otázka je táto:

Našla sa skutočne hrobka sv. Petra? Na túto otázku odpovedá konečný výsledok prác a štúdií kladne! A'no, hrob kniežata Apoštolov sa našiel!

Druhá otázka, úzko spiatá s prvou sa dotýka relikvií svätého.

Našly sa i telesné pozostatky sv. Petra? Na pokraji hrobu boli nájdené zbytky ľudských

kostí, no nemožno o nich s určitosťou tvrdiť, že byly telesnou schránkou Apoštola. To však nič neubiera na historickosti hrobu. Gigantická kupola klenie sa práve nad hrobom prvého rímskeho biskupa, prvého pápeža. Bol to pôvodne skromný hrob, no úcta nasledujúcich storočí postavila nad ním najväčší veľchrám sveta ».

Co sa deje za železným múrom?

Keď potom bol poukázal na prekážky, ktoré sa kladú do cesty apoštolátu Cirkvi, obviňovanej z podnecovania sociálnych nespravodlivoostí a slepeho konzervatizmu a mimochodom sa dotkol polemík, ktoré v ostatnom čase vznikly medzi katolíkami a členmi iných náboženských spoločností, a dosť nevhodne dostaly sa na pole politických diskusií, sv. Otec vyslovil nádej, že vo všetkých nekatolíckych náboženských spoločenstvách sa nájdu ľudia dobrej vôle, ktorí sa spoja na obranu svätého dedičstva kresťanskej viery, ktoré je dneska vážne ohrozené. Potom pokračoval:

« Keby takíto boli pokúšaní stratiť zpred očí túto zodpovednú povinnosť, nech sa pozrú, nakoľko je to vôbec možné, čo sa deje u národov, akoby zamknutých za železným múrom, nech sa pozastavia nad tým, v akom položení sa nachádzajú ich duchovný a náboženský život.

Zbadajú tam milióny katolíkov, bratov i sestier, s celou dušou oddaných starej a svätej tradícii vernosti Kristovi a synovskej príitlnosti Petrovej Stolici. Zbadajú národy, ktorých hrdinské boje o obranu a zachovanie viery sú zapísané nezniteľným písmom v dejinách Cirkvi. Uvidia ich — pozbavených často základných občianskych práv a osobnej slobody, odseknutých od každého životného, bezpečného a slobodného spojenia s centrom kresťanstva, a to aj v najnútornejších otázkach svedomia. Zbadajú, ako ich sviera úzkosť, lebo sa cítia osamotení, ba niekedy trápí ich pocit úplnej opustenosti.

Všetkým tým Kristovým vyznavačom, ktorí nespravodlivo nosia viditeľné či neviditeľné okovy, ktorí sú potupovaní pre meno Ježišovo, na konci sv. Roku posielame náš pohnutý, otcovsky uznanlivý pozdrav. Kiež by prešlo toto naše pozdravenie až i' nim. Bár by sa predralo cez žalárenské múry, cez ostnaté dróty koncentračných a pracovných táborov, nech sa dostane do tých odľahlých krajín, nedostupných oku slobodného ľudstva, zahalených oponou mlčania. No táto o-

pona nebude mať sily zahatiť prístup ani poslednému božiemu súdu ani nestrannému odsúdeniu dejín ».

Starosť Cirkvi o pokoj.

Sv. Otec potom hovoril o « vnútornom pokoji » každého štátu a o vonkajšom « pokoji medzi národami ». Co sa týka « vnútorného pokoja », pápež, uznávajúc nevyhnutelnú tvrdosť boja o existenciu, nástojil na tom, aby hospodárske a sociálne nespravodlivosti boli odstránené vzájomným porozumením zainteresovaných stránok a aby žiadna z nich nevyužívala svojej sily na riešenie sporov k svojmu vlastnému prospechu.

Hovoriac o vonkajšom « pokoji medzi národami », sv. Otec ostro protestoval proti zlomyseľnosti nepriateľov Cirkvi, ktorí vyhlasujú pápeža za podnecovateľa vojny, zatiaľ čo on hlása a povzbudzuje iba k pokoji.

« Pozrite sa — povedal — na 12 búrlivých rokov nášho Pontifikátu, skúmajte každé slovo, čo zavzneho z našich úst, každú vetu, ktorá vyšla z pod nášho pera, nenájdete tam iné, ako povzbudenie k pokoji! »

Pripomeňte si najmä nešťastný mesiac august 1939, keď všetci sa chveli obavou pred novým krvavým konfliktom, my sme pozdvihli svoj hlas od brehov Albánskeho jazera a v mene Božom sme zaprisahali vládcov národov, aby si urovnali svoje spory pokojnou a čestnou dohodou.

« Pokojom sa nič nestratí, volali sme vtedy, no vojnou sa môže stratiť všetko! ».

Uvažujte a skúmajte toto všetko s čestnou a nestrannou myslou, a uznáte, že ak jestvuje ešte na tomto rozbúrenom svete pokojný prístav, kde by mohla položiť svoju nohu holubica pokoja, je to tu, na území — posvätenom krvou Apoštola a mučeníkov, kde Námestník Kristov nepozná svätejšej úlohy a milšieho poslania, ako neúnavnú prácu za mier!

Tak sme konali v minulosti. Tak budeme robiť i v budúcnosti, kým len ponechá Božský Zakladateľ Cirkvi na našich slabých ramenách dôstojnosť a farchu Najvyššieho Pastiera ».

Výzva k modlitbe a obetiam

« Dlhá, hrboľatá a trnistá je cesta ku skutočnému pokoji. Avšak veľká väčšina ľudí je ochotná priniesť všetky obeť, len aby bola zachránená od katastrofy novej vojny. Jednako však tak veľká je táto úloha a tak úbohé sú ľudské prostriedky, že náš pohľad mimovoľne sa dvíha hore, naše ruky sa spínajú k modlitbe, aby sme prosili Velebnosť Toho, ktorý sa snížil s božskej slávy aj k nám a stal sa jedným z nás.

Božia Všemohúcnosť, ktorá ľubovoľne pohýna srdcia vladárov ako toky vôd, môže utíšiť búrku, ktorá hádže lodičkou, kde sa nachodia nielen ustrašení Petrovi spoločníci, ale celé ľudstvo. Predsa však povinnosťou synov Cirkvi je prosiť svojimi modlitbami a obetami, aby Pán sveta, Ježiš Kristus, Boh požehnaný na veky rozkázal moru a vetrom, a aby doprial utrápenému ľudstvu veľkého utíšenia a pokoja ».

Vyrovnali ste si predplatné ?

PÁPEŽSKÁ KÚRIA

Pápežská kúria (z lat. curia = shromaždenie, sbor), ktorá sa nazýva aj Rímskou kúriou, pretože je súčasne kúriou rímskej diecézy, je súbor ústredných úradov, prostredníctvom ktorých pápež spravuje katolícku Cirkev.

Tieto úrady vyvinuly sa tým smerom, že zpočiatku pápež zvláštne cirkevné záležitosti prikazoval jednotlivým duchovným, a to obyčajne záležitosti toho istého druhu tým istým osobám, takže postupne tieto príkazy nadobúdaly všeobecnejšieho rázu, až sa konečne utvoril zvláštny stály obvod činnosti, ktorý dotyčným zmocneným osobám bol sverený. Už v XIII. storočí začal sa týmto spôsobom vyvíjať organizmus pápežských ústredných úradov. Prvotné pápežské úrady stratili však na význame zriadením zvláštnych kardinálskych výborov čiže kongregácií, ktorým temer všetky dôležitejšie záležitosti, týkajúce sa celej Cirkvi, boli sverované. Tieto kardinálske výbory alebo kongregácie na stále cirkevné úrady zorganizoval pápež Sixtus V. bullou « Immensa aeterni Dei » zo dňa 22. januára 1588, ktorá je až dodnes základom ich zriadenia. Nakoľko však kompetencie jednotlivých kongregácií neboly dost presne vymedzené a postupom času začalo dochádzať medzi nimi ku konfliktom, pápež Pius X. apoštolskou konštitúciou « Sapienti Consilio » zo dňa 29. júna 1908 oddelil moc administratívnu od súdnej a stanovil pre každý úrad presný obor pôsobnosti. Jeho reforma bola potom v podstate prijatá aj Cirkevným zákonníkom, ktorý roku 1917 vydal pápež Benedikt XV. a ktorý je aj dnes v platnosti. Podľa tohto Cirkevného zákonníka Pápežská kúria pozostáva z 11 Posvätných kongregácií, 3 súdov a 6 kancelárskych úradov.

A) Posvätné kardinálske kongregácie.

Posvätné kardinálske kongregácie (lat. Sacrae Congregationes Cardinalium, tal. Sacre Congregazioni Cardinalizie) sú zvláštne stále výbory (akoby ministerstvá), ktoré správajú jednotlivé cirkevné odbory. Skladajú sa z určitého počtu kardinálov, z ktorých jeden je prefektom (akoby ministrom) kongregácie. V troch najdôležitejších kongregáciách titul prefekta je vyhradený pápežovi a úrad vedie kardinál tajomník. Okrem kardinálov v každej kongregácii je asesor (prísediaci) a sostitút (náhradník) alebo tajomník a podtajomník, viacerí teologickí a právnickí poradcovia (consultores) a celý rad menších úradníkov (koncipienti, pisári, archivári a protokolisti).

Posvätné kardinálske kongregácie majú kompetenciu predovšetkým rázu administratívneho: starajú sa o ochranu cirkevného poriadku, udeľovanie milostí, riešenie vieroučných pochybností, hodnoverný výklad a praktické prevádzanie cirkevných zákonov a vysluhovanie spravodlivosti cestou disciplinárnu. Je ich jedenásť:

1) Najvyššia posvätná kongregácia Svätého úradu (lat. Suprema Sacra Congregatio Sancti Officii, tal. Suprema Sacra Congregazione del

Sant'Uffizio) alebo skratka Svätý úrad (Sanctum Officium, Sant'Uffizio) má na starosti záležitosti viery a mravov, dogmatickú stránku sviatostí a cenzúru kníh škodlivých Cirkvi. Založil ju roku 1542 pápež Pavol III. Pôvodne sa nazývala Posv. kongregáciou všeobecnej rímskej inkvizície. Od časov Sixta V. (1585-1590) jej prefektom je sám pápež. Najvyššia posv. kongregácia Sv. úradu vo svojom obore je tiež cirkevným súdom. Preto okrem asesora má zvláštneho komisára s dvoma inkvizítorami (z dominikánskej rehole), ktorí zastávajú funkciu predovšetkým vyšetrujúcich sudcov. Okrem toho táto kongregácia má k dispozícii viacerých odborníkov zv. qualificatores, ktorých úlohou je podávať písomne mienku o učení predostretom Sv. úradu na posúdenie. Všetky záležitosti postúpené Najvyššej posv. kongregácii Sv. úradu sa vybavujú s tou najväčšou tajnosťou.

2) Posvätná kongregácia konzistorná (lat. Sacra Congregatio Consistorialis, tal. Sacra Congregazione Concistoriale) pripravuje veci na zasadnutia kardinálov v konzistóriách a stará sa o diecézne záležitosti v nemisijských zemiach latinskej Cirkvi. Založil ju r. 1588 pápež Sixtus V. Jej prefektom je tiež sám pápež. Medzi členmi, ktorí skladajú túto kongregáciu, je vždy kardinál štátny tajomník a kardinál tajomník Sv. Úradu.

3) Posvätná kongregácia pre Východnú Cirkev (lat. Sacra Congregatio pro Ecclesia Orientali, tal. Sacra Congregazione per la Chiesa Orientale) rozhoduje o záležitostiach východných cirkví, ktoré sú spojené s Rímom. Od roku 1938 podliehajú jej aj katolíci latinského obradu nachádzajúci sa na kresťanskom východe. Založil ju r. 1862 pápež Pius IX. s názvom Kongregácia šírenia viery pre záležitosti východných obradov. Až do roku 1917 bola spojená s Posv. kongregáciou šírenia viery, od ktorej ju oddelil pápež Benedikt XV. Aj v tejto kongregácii prefektom je pápež.

4) Posvätná kongregácia pre úpravu sviatostí (lat. Sacra Congregatio de Disciplina Sacramentorum, tal. Sacra Congregazione della Disciplina dei Sacramenti) má na starosti zákonodárstvo a úpravu siedmich sviatostí. Založil ju roku 1908 pápež Pius X.

5) Posvätná kongregácia snemová (lat. Sacra Congregatio Concilii, tal. Sacra Congregazione del Concilio) bdie nad disciplínou svetského duchovenstva a veriaceho ľudu. Snemovou sa nazýva preto, že pôvodne mala dozor nad prevádzaním usnesení Tridentského snemu. Založil ju roku 1563 pápež Pius IV.

6) Posvätná kongregácia rehoľnícka (lat. Sacra Congregatio de Religiosis, tal. Sacra Congregazione dei Religiosi) spravuje veci, týkajúce sa reholí a rehoľného života. Zriadil ju r. 1586 pápež Sixtus V.

7) Posvätná kongregácia šírenia viery (lat. Sacra Congregatio de Propaganda Fide, tal. Sacra Congregazione di Propaganda Fede) organizuje a spravuje katolícke misie. Ustanovil ju r. 1622 pápež Gregor XV.

8) Posvätná kongregácia obradová (lat. Sacra Congregatio Rituum, tal. Sacra Congregazione dei Riti) má na starosti dozor nad liturgickými obradmi latinskej Cirkvi. Zaoberá sa tiež relikviami svätých, blahorečeniami a svätorečeniami. Vo veciach blahorečenia a svätorečenia máva tri zasadnutia: predprípravne, prípravne a « coram Sanctissimo » t. j. v prítomnosti sv. Otca. Založil ju r. 1588 pápež Sixtus V.

9) Posvätná kongregácia úkonová (lat. Sacra Congregatio Caeremonialis, tal. Sacra Congregazione Cerimoniale), bdie nad náboženskými i svetskými úkonmi na pápežskom dvore. Dozerá tiež na bohoslužby v Ríme, na ktorých sa zúčastňujú kardináli. Jej prefektom je vždy dekan Posv. kardinálskeho sboru. Založil ju údajne pápež Gregor XIV. (1590-1591).

10) Posvätná kongregácia pre mimoriadne cirkevné záležitosti (lat. Sacra Congregatio de Negotiis Ecclesiasticis Extraordinariis, tal. Sacra Congregazione degli Affari Ecclesiastici Straordinari) zaoberá sa cirkevno-politickými záležitosťami najmä rokovaniami s jednotlivými štátmi vo veci zakladania nových biskupstiev, menovania nových biskupov atď. Prefektom tejto kongregácia je vždy kardinál štátny tajomník. Kongregácia však nepodlieha štátnemu sekretariátu. Je úplne samostatná. Posvätnú kongregáciu pre mimoriadne cirkevné veci založil r. 1793 pápež Pius V. s tým, aby sa starala o cirkevné záležitosti Francúzska, ktoré vtedy prežívalo ťažké revolučné časy. Keď potom politické udalosti nadobro zmenily pomer Cirkvi a štátu pápež Pius VII. r. 1814 rozšíril jej pôsobnosť aj na ostatné štáty.

Ku Posvätnéj kongregácii pre mimoriadne cirkevné záležitosti bola roku 1930 pričlenená

Pápežská komisia pre Rusko, ktorú založil pápež Pius XI. Stará sa o cirkevné záležitosti Ruska. Podliehajú jej však len katolíci latinského obradu.

11) Posvätná kongregácia pre semináre a univerzity (lat. Sacra Congregatio de Seminariis et Universitatibus, tal. Sacra Congregazione dei Seminari e delle Università degu Studi) má najvyšší dozor a správu nad vysokými cirkevnými školami a to aj rehoľnými. Založil ju r. 1588 pápež Sixtus V. a pôvodne dozerala na štúdiá len na katolíckych univerzitách, zavisiacich od Sv. Stolice (Rím, Bologna, Paríž, Salamanca atď.) Roku 1824 pápež Lev XII. jej sveril aj školy v cirkevnom štáte a roku 1915 pápež Benedikt XV. jej podriadil semináre.

Okrem týchto kongregácií jestvuje ešte **Posv. kongregácia pre budovu Svätopeterskeho chrámu** (lat. Sacra Congregatio Fabricae S. Petri, tal. Sacra Congregazione della Reverenda Fabbrica di S. Pietro), ktorú Cirkevný zákoník nespomína a ktorá má majetkovú správu Svätopeterskeho chrámu.

(Pokračovanie)

Z RÍMSKEJ KRONIKY

Streda, 22. novembra 1950 — Po návšteve Lisabonu a niektorých juhotalianskych miest prišla do Ríma púť amerických Slovákov, ktorú zorganizoval bývalý správca Katolíckeho Sokola p. Michal Sinčák z Monessen, Pa. Púť pozostávala z 23 duší, medzi ktorými bol aj bývalý hl. predseda Sdruženia slovenských katolíkov v Amerike vdp. Jozef Kušnier z Donora, Pa. Pútnici hneď prvý deň svojho pobytu v Ríme vykonali si jubilejnú návštevu odpustkových bazilik a prezreli si Vatikánske mesto. Na druhý deň vzdali úctu pamiatke sv. Cyrila vo Svätoklimentskej bazilike a složili hold synovskej oddanosti sv. Otcovi pápežovi Piovi XII., ktorý ich prijal na osobitnej audiencii v jednej zo siení svojho vznešeného bytu. Toho istého dňa vdp. Kušnier a p. Sinčák pozdravili rozhlasom katolíkov na Slovensku. Na tretí deň pútnici si obzreli najdôležitejšie kresťanské pamiatky v Ríme a po rozlúčke s miestnymi Slovákami odcestovali do Lourdes. O ubytovanie a pobyt pútnikov postaral sa dp. Dr. František Zeman z kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme.

Piatok, 8 decembra 1950. — Nielen v Ríme, ale aj v celom Taliansku, bol usporiadaný deň modlitieb za obnovu duší a pokoja vo svete podľa úmyslov sv. Otca. Deň modlitieb predchádzalo nočné eucharistické bdenie a polnočná sv. omša za pokoj, ktorú súčasne so sv. Otcom pápežom Píom XII. slúžili vo svojich kostoloch všetci talianski farári. V predpoludňajších hodinách na Spanielskom námestí v Ríme nasledoval tradičný kvetinový hold P. Marii Nepoškvrnenej, kým vo Vatikáne bola slávnostná audiencia účastníkov Medzinárodného kongresu reholí. V podvečer sv. Otec pomodlil sa do vatikánskeho rozhlasu ruženec, čím deň modlitieb za obnovu duší a pokoja sa skončil.

Nedeľa, 24. decembra 1950. — Sv. Otec Pius XII., okružený svojim cirkevným a svetským dvorom, sostúpil v predpoludňajších hodinách do Svätopeterskej baziliky a po vykonaní predpísaných modlitieb zatvoril sv. Bránu, čím bol úradne zakončený sv. Rok 1950. Súčasne traja kardináli legáti zatvorili sv. Brány v ostatných rímskych odpustkových bazilikách. Na obradoch zatvárania sv. Brány vo Svätopeterskej bazilike zúčastnili sa viaceré zvláštne delegácie katolíckych štátov a tisíce veriacich z celého sveta. O polnoci sv. Otec odslúžil sv. omšu nad hrobom sv. Petra vo vatikánskom veľchráme.

Nedeľa, 31. decembra 1950. — V staroslávnom jezuitskom kostole « u Ježiša », boly z príležitosti konca roku ďakovné bohoslužby a slávnostné « Te Deum », na ktorom podľa veľmi dávnej obyčaje, zúčastnili sa aj cirkevní i svetskí predstavitelia Večného Mesta. Bol prítomný tiež me-

šťanosta Ríma ing. Salvator Rebecchini, ktorý v mene rímskeho ľudu daroval generálnemu predstavenému Otcov Jezuitov krásny votívny kalich. O polnoci so zvláštnym povolením sv. Otca vo všetkých kostoloch nielen v Ríme, ale i na celom svete, boly odslúžené sv. omše, aby veriaci dôstojným spôsobom mohli privítať nový rok 1951.

Stvrtok, 18. januára 1951. — Z príležitosti sviatku Nastolenia sv. Petra v Ríme náhradník štátneho sekretára Jeho Svätosti Msgr. Ján Krstiteľ Montini odovzdal sv. Otcovi pápežovi Piovi XII. prvý čestný výtláčok Pápežskej ročnice 1951, ktorá podobne ako predošlé ročnice podáva prehľad o živote a činnosti katolíckej Cirkvi vo svete. Sv. Otec sa potešil vzácnej publikácii a Msgr. Montinimu, ktorí spolu so štátnym sekretariátom sa postaral o jej sostavenie, vyslovil úprimné poďakovanie.

« R Í M »

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA KNIŽNICA

Sväzok 1. — **Svätý Rok 1950** » od Jána Okáľa. Obsahuje dejiny Svätých rokov, informácie o Milostivom roku 1950 a popis rímskych odpustkových bazilik. Má 167 strán a 17 obrázkov. **Cena: 1 dolár.**

Sväzok 2. — « **Vatikán, Sídlo Námestníka Kristovho** » od Dr. Ignáca Zelenku. Obsahuje dejiny a popis Vatikánu, v ktorom sídli rímski pápeži. Má 235 strán, 10 plánov, 12 perokresieb a 52 fotografií. **Cena: 2 doláre.**

Pripravuje sa:

Sväzok 3. — « **František z Assisi** » od Alexandra Colombu. (Z talianskeho preložil: Eugen Vesnín). Obsahuje pútavé vypravovanie o živote sv. Františka Assiského, apoštola evangelickej chudoby. Bude mať okolo 150 strán a 25 obrázkov.

Sväzok 4. — « **Svätá Stolica** » od Dr. Ignáca Zelenku. Bude obsahovať poučné state o katolíckej hierarchii, pápežskom štáte, kúrii a dvore a o pápežských vedeckých, vzdelávacích a výchovných ústavoch v Ríme. Bude mať okolo 150 strán, 25 obrázkov a celý rad užitočných adries.

Objednávky ako aj peniaze v hotovosti alebo v čeku treba posielat v **registrovanom liste** na adresy zástupcov « Ríma » alebo priamo na adresu:

« Rím »

Casella postale 100 B
Roma, Italia

VATIKÁNSKE MÚZEÁ

I. Múzeá antických skulptúr.

Antické skulptúry už oddávna boli v majetku rímskych pápežov, ale nebola k nim obrátená veľká pozornosť a darovaním sa zasa odcudzovali. Základ terajších zbierok položili renesanční pápeži, menovite umeniamilovný Julius II. (1503-1513), ktorý v tak zv. Belvedérskom dvorci shromáždil okrem iných skulptúr slávne sochy Apolóna, Laokoonta, a Spiacej Ariadne (vtedy ešte nazývanej Kleopatrou). Najbližší nástupcovia Júliovi rozmnožili zbierku, ale čoskoro upadla opäť v nevážnosť. Niektorí pápeži asketického smeru bol cudzí humanistickým štúdiám a neradi trpeli prítomnosť pohanského umenia v svojom paláci. Pápež Pius V. (1566-1572) časť svojich antických skulptúr postúpil Kapitolskému múzeu v Ríme a časť rozdal súkromým osobám. Apolón a Laokoon ostali síce vo svojich výklenkoch, ale boli uzavretí latkovou mrežou. Zbierka bola málo prístupná a len učený svet vedel o ich krásach z uverejnených rytín a básní. Z tohto zabudnutia vytrhli ju po dvoch storočiach pápeži Klement XIV. (1769-1775) a Pius VI. (1775-1800). Ich pričinením zbierka bola rozmnožená a umiestená v novovystavených sieňach. Tak povstalo Múzeum Pio-Klementske, ku ktorému pápež Pius VII. (1800-1823) pripojil Múzeum Chiaramonti.

Dielo vystavené v týchto múzeach sú buď grécke originály alebo rímske kópie vyhotovené podľa gréckych originálov. Jak grécke originály tak aj rímske kópie boli pôvodne zafarbené. Dneská po farbe niet už ani stopy.

Jednotlivé časti múzei majú podľa podoby alebo diel, ktoré chovajú, zvláštne mená.

I. Múzeum Pio-Klementske

Sieň (pôdorysu) gréckeho kríža. - Po bokoch vchodu: dve obrovské žulové sfingy. V dlažbe: tri starožitné mozaiky predstavujúce koš kvetov, štít s hlavou Minervy a Bakcha.

Vpravo, č. 589. Velkolepý porfýrový sarkofág, v ktorom bolo uložené telo sv. Heleny, matky cisára Konštantína Veľkého. Skulptúry, ktoré ho venčia, predstavujú víťazstvo Marka Aurelia nad Dákmi. Sarkofág stál pôvodne v mauzoleu sv. Heleny zv. Tor Pignataro na Labikánskej ceste za rímskymi hradbami. Keďže za barbarských vpádov mauzoleum bolo vydrancované a sarkofág poškodený, telo sv. Heleny preniesli do kostola S. Maria na Aracoeli a sarkofág po obnovení premiestili do Vatikánu.

Vľavo, č. 566. Podobný porfýrový sarkofág Konštancie (správnejšie Konštantíny), dcéry Konštantína Veľkého, ozdobený symbolickými figurami (decká oberajúce hrozno, pávi, baran) a akantovými vencami. Bol sem prevezený z

Mauzolea sv. Konštancie, stojaceho na Nomen-tánskej ceste pri bazilike sv. Agnesy za hradbami.

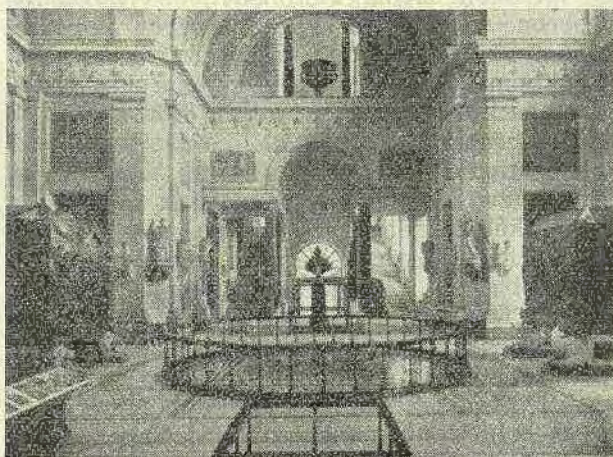
Obidva sarkofágy sú skvelými ukážkami luxusných cisárskych hrobov v Ríme. O ich vzniku panovala mienka, že sú to diela kresťanského umenia z doby cisára Konštantína Veľkého (prvá pol. IV. stor. po Kr.), avšak najnovšia kritika dokázala, že sú to pohanské sarkofágy patriace cisárskej rodine Antoninovcov (II. stor. po Kr.).

Pri stenách stojí niekoľko mramorových soch, z ktorých najpozoruhodnejšie sú: vpravo, č. 582. Socha Apollóna citaristu zo IV. stor. a č. 592, Socha cisára Augusta vo veľkňazskom oblečení. Na pravej stene: fragmenty aktov fráterov Arválov s najstarším latinskými nápismi.

Po bokoch vchodu do nasledujúcej siene: dva polostĺpy so žulovými telamónami nesúcimi architráv. Pochádzajú z vily cisára Hadriána pri Tivoli. - Nasledujúca sieň je vystavaná na spôsob rímskeho Panteonu. Má okrúhly pôdorys a preto sa volá

Sieň okrúhla. - Uprostred siene: veľkolepá porfýrová nádrž z Títových kúpeľov. V dlažbe: mozaiky z Otricoli predstavujúce boj Grékov s kentaurami a Nereovky nesúce sa na Tritónoch.

Vo výklenkoch: obrovské sochy bohov a obožených cisárov, na základe ktorých si možno urobiť predstavu o grandióznosti starovekého umenia. Zprava: č. 555. Génus Augustov v kňazskom rúchu s rohom hojnosti; č. 540. Antinous ako Bakchus, podľa gréckeho prototypu zo IV. stor.; č. 542. Bohyňa, azda kópia alebo napodobnenina Agorakritovej Nemezy, ktorá slúžila za chrámový idol v Rhamnuse; Č. 544. Herkules,

Múzeum Pio-Klementske

Sieň (pôdorysu) gréckeho kríža so sarkofágmi sv. Heleny (vpravo) a Konštancie, dcéry Konštantína Veľkého (vľavo).

obrovská bronzová socha z rannej doby rímskeho cisárstva, vyhotovená podľa originálu Skopovho, C. 546. Juno («Hera Barberini»), rímska kópia sochy školy Fidiovej, privlastňovaná Alka menovi; C. 548. Sediaca socha cisára Nervu; C. 550. Cisár Klaudius ako Jupiter; má na hlave dubový veniec a pri nohách orla; C. 552. Juno Sospita z Lanúvia, kde bola uctievaná ako ochránkyňa vo vojnovom nebezpečenstve. Je to umelecky najzaujímavejšia socha Junony. Je odená v priliehavý šat, cez ktorý má prehodenú koziu kožu. V ľavej ruke drží štít a v pozdvihnutej pravici kópiu. Nohou šliape po hadovi. Sochu možno vročiť do doby Antonina Pia (II. stor. po Kr.).

Pred pilastrami, oddelujúcimi jednotlivé výklenky, stoja busty. Vpravo č. 554. Julia Pia, žena Septimia Severa; č. 556. Pertinax (?); č. 539. Jupiter z Otricoli, ideálne krásna hlava vládcu bohov, privlastňuje sa Bryaxidovi (IV. stor. pr. Kr.); č. 541. Faustina staršia, žena Antonina Pia; č. 543. cisár Hadrián; č. 545. Idealizovaný Antinous, obľúbenec Hadriánov; č. 547. Morské božstvo z Pozzuoli, zaujímavé slúčením prvkov morskej flóry a fauny s ľudskou postavou. Personifikuje vraj Bajský záliv. č. 549. Jupiter Serapis, podľa originálu Bryaxidovho (IV. stor. pr. Kr.); č. 551. Cisár Klaudius; č. 553. Plotina, žena Trajanova.

Pri vchode do nasledujúcej siene: hermy komédie a tragédie z vily Hadriánovej.

Sieň múz. - Táto sieň pozostáva z osmistennej miestnosti a dvoch vestibulov, z ktorých jeden ju predchádza a druhý nasleduje. Sú v nej vystavené jednak sochy múz a jednak hermy starovekých mudrcov, zákonodarcov a básnikov.

V I. vestibule: vľavo č. (?) Solón; č. 525. Perikles, podľa originálu Kresilasovho (V. stor. pr. Kr.); vpravo, č. 528. Bias, jeden zo siedmich mudrcov; č. 531. Periandros, druhý zo siedmich mudrcov.

Osmistenná sieň obsahuje sochy 9 múz, z ktorých 7 spolu so sochou Apollóna Musagetésa (sprievodec múz) boli nájdené r. 1774 v jednej vile na okoli Tivoli. Tieto sochy sa považujú všeobecne za kópie diel Praxitelových alebo jeho školy. Nezdá sa však, že by patrily do tej istej skupiny. So sochami múz striedajú sa podobizne gréckych mudrcov (vo vile tiburskej boli nájdené hermy 7 mudrcov, ale iba dve, vystavené v I. vestibule si zachovali hlavy). Odprava č. (?) tak zv. Alcibiades (hlava však nepredstavuje veľkého athénskeho štátnika).

C. 511. Erato, múza ľubostnej poézie a mimiky, je oblečená do krátkej tuniky a prihľadená plášťom. Hraje na malej lyre alebo citare. C. 512. Epimenides z Knossa (na Kréte), kňaz a básnik (VII.-VI. stor. pr. Kr.) je vyobrazený so zatvorenými očami na znak legendárnej letargie, do ktorej bol údajne pohrúžený v jednej jaskyni 57 rokov. C. 514. Sokrates.

C. 515. Kalliopé, múza elegickej (epickej) poézie, oblečená do elegantného rúcha, sedí pohrúžená do dumy. V ľavici drží voskové tabuľky (pugillares) a v pozdvihnutej pravici držala pravdepodobne pisadlo (stylus).

C. 516. Apollón Musagetes (vodca múz), veľmi výrazná socha typu Skopovského. Je oblečený do dlhého priesvitného chitónu a pláštá aký nosievali starogrécki citaristi. Na hlave má vavrínový veniec. Hraje na veľkej lyre (forminx), na ramene ktorej je vyobrazený na strome visiaci Marsyas.

C. 517. Terpsichoré, múza sborovej lyriky a tancu, má vavrínový veniec vo vlasoch a brnka na lyru. C. 519. Platón, a nie Zenón, ako to mýlne udáva moderný grécky nápis.

C. 520. Euterpe, múza lyrickej poézie, je vyobrazená s dvojitou píšťalou v ľavici. Drahokam, ktorým má sopätú tuniku, naznačuje, že je to múza aj divadelného umenia. (Táto socha spolu so sochou Uranie dopĺňa sériu múz, ale je iného pôvodu a pôvodne ani nepredstavovala múzu). C. 521. Euripides; č. 489. Epikuros.

C. 599. Melpomené, múza tragédie, stojí hrdinsky opretá o ľavé koleno. V ľavici drží nôž, v pravici tragickú herkulovskú masku. Na hlave má révový veniec. C. 500. Domnelý Zenon; č. 502. Aischines.

C. 503. Thalia, múza komédie, sedí ozdobená bakchovskými a pastierskymi atribútami t. j. brečtanovým vencom vo vlasoch, komickou maskou po boku, bubnom v ľavici a pastierskou palicou (pedum) v pravici. Posledné dva atribúty naznačujú že Thalia je tiež múzou bukolickej (pastierskej) poézie.

(Pokračovanie)

— ka.

ZÁSTUPCOVIA "RÍMA,"

Mr. John T. Okál
2021 Lake Ave
Whiting, Ind.
U. S. A.

Dr. Ernest Zatko
A. Quintana 160
Buenos Aires
Argentina

Mr. Joseph Gondar
316 East 54 Street
New York 22, N. Y.
U. S. A.

Mr. Andrew Fencák
Ward 1, Hospital
Bonegilla, Vict.
Australia

Mr. Michael Béreš
109 West 15th Ave
Homestead, Pa
U. S. A.

Mr. Emil Marienko
94 Brook Drive
London S. E. 11
England

Mr. Ladislav Silaj
748 Richmond W.
Toronto, Ont.
Canada

Dr. Francisco Stevek
Avenida del
General Mola 55
Madrid, España

Na uvedených adresách si možno predplatiť časopis «Rím» a objednať knižky vydané v edícii «Rím».

FRANTIŠEK Z ASSISI

Rozpráva: A. COLOMBO

Medzi chudobnými a malomocnými.

Della Robbia: Socha sv. Františka (bazilika P. Marie Anjelskej)

V chrámovej predsieni stálo mnoho žobrákov. Zavolať si jedného stranou, dal mu svoj odev a obliekol si jeho handry. Tak žobrák medzi žobrákmi, hladný celý deň, zostal tam nafaňujúc ruku po almužu... I cítil pravé bratstvo s chudobnými a radosť z chudoby, najväčšej duševnej slobody. Čo je to obmedziť sa v niektorej potrebe, keď vo skutočnosti tak málo je opravdu nutné! Skyva chleba, dúšok vody, lôžko pod hviezdňatým nebom...

Jeho duševnému zraku rysoval sa už život plný odriekania a lásky. Akú ďalekú však cestu ešte mal vykonať!

Blízko Assisi stála nemocnica pre malomocných. V stredoveku sa starali o nich lepšie než o ostatných nemocných. Boli však vyobcovaní z ľudskej spoločnosti a držaní prísnymi nariadeniami, aby neprišli do styku so zdravými a nenakazili ich. Malomocnosť bolo odpornou nemocou, ktorá mučila celé telo a budila hnus. František kedykoľvek musel ísť okolo nemocnice, mimovoľne zrýchlil krok a odvracal zrak.

Po návrate zo svojej rímskej púte išiel vedľa na koni, súc pohrúžený do myšlienok. V záhybu hradskej postretol naraz malomocného. Nemohol premôcť svoj odpor. Takmer sa dusil a chcel ujsť čo najrýchlejšie.

Svetlo, ktoré sa rozvietilo v jeho duši, bolo ako zablesknutie Pochopil, ako vznešený, bohatý a krásny je pravý život. Ale čo mal robiť? Porozumel panej Chudobe. Ako ju však dosiahnuť? Odbíral sa sám do jaskyne za mestom a modlil sa dlho a vrúcne: « Pane, ukáž mi svoje cesty a nauč ma dokonalosti! ».

Napadlo mu, aby vykonal púť do Ríma. Keď tam dorazil, odbíral sa rovno do chrámu sv. Petra. Hodívši mešec na náhrobok kniežata apoštolov, chcel skúsiť, čo znamená nemať ničoho, čakať na kus chleba z útrpnosti alebo z rozmarmenej nálady mimoúdicich. Hoci mával vždy súcit s chudobnými, predsa cítil, že by ich dokonale nepochopil, kedy sa nestal jedným z nich.

Predsa však sa premohol, soskočil s koňa na zem a priblížil sa k nešťastníkovi, ktorého rozozratá tvár vydávala hnilobný zápach. Vložil mu almužnu do nastavenej ruky a rýchlo sa sohnúvši, hoci cítil, ako sa mu sviera hrdlo hnušom, pobožkal mu jeden nemocný prst po druhom.

Keď znova vyskočil na koňa, bol hlboko dojatý. Jeho duša pretekala šťastím ako preplnená nádoba.

Rytier Kristov z lásky k bratom premohol svoj odpor v duši. Už dlhšiu dobu sa mu protivilo a nemohol snievať, čosa mu predtým zdálo sladkým a príjemným. Jeho život sa znova naplňoval. Čím kedysi opovrhoval, menilo sa teraz v najsladšiu a bezmedznú potechu.

Nasledujúceho dňa vydal sa do nemocnice malomocných. Akú radosť mali tí nešťastníci!...

Viac než milodary posilňovali ich láskavé slová, milý pohľad a bratské objatie. Necítili sa už vylúčení z ľudskej spoločnosti. Boli milovaní aj v takej biede a opovrnutí. Zehnali mu ako anjelovi s neba.

« Oprav môj dom! »

Život Františkov stával sa deň zo dňa nesnesiteľnejším. Otec, pravda, nevedel syna pochopiť. Castoval ho výčitkami a napomenutiami. František nemal, komu by sa sveril. Jeho neurčité plány plné neuskutočniteľných snov budily len súcitný alebo výsmešný úsmev.

Tak dospel František k názoru, že bude lepšie nepýtať sa ľudí na radu a len v modlitbe hľadať vôľu Božiu. Utiekal sa teda do kostolov.

Medzi početnými kaplnkami v okolí assiskom oblúbil si nad iné sv. Damiána, veľmi soľú to vonkovskú kapličku. Na oltári bol veľký byzantský kríž, pôsobiaci nevýslovne kľudným a sladkým dojmom. K tomu krížu chodil sa František každý deň modliť. Raz, súc zmietaný neistotou a zúfalstvom, modlil sa pred oltárom « Veľký, mocný Bože, môj Pane Ježišu Kriste! Prosím Ťa, aby si ma osvietil, aby si rozptýlil temnoty mojej duše! Daj mi pravú vieru, spasiteľnú nádej a dokonalú lásku! Dopraj mi, Pane, aby som Ťa tak dobre poznal, by som poznal všetko podľa Tvojho vnuknutia a Tvojej svätej vôle! ».

Jeho modlitba bola vyslyšaná. S kríža ozval sa hlas k jeho srdcu vraviaci: « Choď a oprav môj dom, ktorý je na spadnutie ».

Avšak nielen prostá kaplička sv. Damiána, ale aj celá Cirkev hrozila rozpadnutím sa. Bol to následok vtedajších zlých mravov kňazstva a len povrchného náboženstva. Príčinou tých a všetkých ďalších neporiadkov boli početné bludy (Albigenský, Katarovia, Patarini...).

František, dokonalý vzor evanjelického života, učiac pravému náboženstvu srdce, ukazoval, ako skôr viera než rozum a cit mohla by obnoviť, upevniť a usporiadať Cirkev.

Zatiaľ však myslel len a len na skromnú kapličku ktorá hrozila spadnutím... Prečo sa o ňu nepostaral prv? Podistým, často ho bodlo u srdca, keď videl toľko kostolov v spustlom stave...

Chudobnému, starjuškému kňazovi, sediace-mu vonku pred kostolom na kamennej lavičke a hrejúcemu sa na teplom slniečku, dal hneď všetky peniaze, aby udržoval svetlo v lampe pred krížom. Prv než kňaz sa mohol spamätať, vzdialil sa. Došedší domov, vzal niekoľko kusov plátna, naložil ich na osla a vydal sa na cestu do Foligna. Tam všetko predal a vrátil sa pešky k sv. Damiánovi. Vyhľadal opäť kňaza a dával mu značnú čiastku peňazí na opravu kostolíka.

Chudák, ktorý prijal prvý dar, zdráhal sa prijať druhý, pretože nechápal, prečo František tak postupuje. Dovolil mu toľko, že môže nejaký čas zostať u sv. Damiána.

Od sv. Damiána František nechcel sa už vzdialiť; lebo od Ukrižovaného, pre nekonečnú lásku, ktorá víťazí obetujúc sa, dostalo sa mu všetkého. Od tej doby pri spomienke na umučenie Pánovo krvácalo jeho srdce. Navždy, už po celý život nosil v srdci rany Pána Nášho Ježiša Krista.

Trávil dlhé dni v samote a v prisnom pokání. Telo trpelo, duša však stúpala do výšin.

Zatiaľ pán Peter nemôžuc sa dočkať návratu synovho, dal ho hládať po celom okolí a objavil jeho úkryt. Odobral sa k sv. Damiánu, ale jaskyňa, ktorú si František zvolil k obývaniu, predsa len nenašiel. Od staručkého kňaza dostal iba peniaze, určené na stavbu kostola, ktoré František zanechal na okennom výklenku

Návrat.

Po niekoľkých dňoch stál pán Peter práve za pultom v kráme, keď počul z ulice krik. Poslal učňa, aby sa podíval, čo sa deje.

« Uličníci bežia za akýmsi bláznom », vraví učeň.

Pán Peter vyšiel von. Hlučiaci a tleskajúci húfiec sa blíži...

Pozná v bláznovi svojho prvorodeného syna Františka, bledého a vychudlého, s čiernymi kruhami pod očami, v roztrhaných šatoch, pohádzaných od uličníkov blatom...

Myslel, že ho porazí od hanby a zlosti. Rozbehol sa a slepo rozdával okolo seba rany hlava nehlava, až skokom ocitol sa pri synovi a vtiahol ho do domu. Nemohol sa na neho ani pozrieť, nesniesol toho pohľadu. Vstrčil ho do sklepu a zavrel.

Užil hrozbe a zlého zachádzania, zkrátka všetkého možného, len aby donútil väzňa k zmene života. Ale nič to nepomohlo.

Raz, keď sa musel pán Peter vzdialiť na niekoľko dní za obchodom, matka sa snažila prehovoriť syna slzami a prosbami, avšak František sa nedal pohnúť. Prišiel do mesta vraj len preto, aby oznámil svoje rozhodnutie, že sa nemôže už vrátiť k bývalému spôsobu života. Matka konečne mu dala slobodu. František sa potom ihneď zasa uchýlil k sv. Damiánu.

(Pokračovanie)

Preložil: Eugen Veselý

Slovenskí Katolíci, Pozor!

Slovenská Kultúrna Spoločnosť

"Rim"

proprí svojej kultúrnej činnosti dodáva do cudziny za výhodných podmienok:

1) náboženské predmety všetkých druhov: ružence s krížikami obsahujúcimi zem z rímskych katakomb, medajle s podobizňou sv. Otca, agnuštky, sväté obrázky, krížiky atď; tiež pápežské požehnanie na umelecky upravených pergamenoch, ozdobených podobizňou sv. Otca alebo vyobrazením rímskych odpustkových bazilik vystavené na meno jednotlivcov alebo celej rodiny v slovenskej, anglickej alebo ktorejkoľvek inej reči;

2) náboženské a kultúrne pamiatky nielen z Ríma ale aj z iných pútnických miest (Assisi, Loreto, Sv. Zeme, Lourdes, Fatimy atď.);

3) celé kostolné zariadenie: oltáre, sochy, mozaiky, kríže, korúhvy, zvony atď.;

4) liturgické potreby: hohoslužobné rúcha, omšové knihy, kalichy, ostensória atď.;

5) organy, harmónia a iné hudobné nástroje;

6) gramofónové dosky s reprodukciou hlaholu svätopeterských zvonov a pápežského požehnanie « Urbj et Orbi » (mestu Rímu a celému svetu), pápežských bohoslužieb, cirkevných i svetských hudobných skladieb, atď.;

7) filmy o Sv. Roku a iných náboženských a kultúrnych udalostiach v Ríme;

8) vatikánske známky, mince, medajle atď.;

9) teologickú, filozofickú a inú odbornú literatúru (knihy, časopisy, atď.);

10) umelecké reproducie maliarskych i sochárskych diel z vatikánskych, talianskych i cudzích verejných i súkromných zbierok;

11) kňazské i rehoľnícke potreby: breviáre, reverendy, birety, cingulá, koláre, náprsné kríže, prstene atď.

Okrem toho zariaďujeme pobyt s odbornými sprievodcami pre slovenských pútnikov a turistov nielen v Ríme ale aj iných talianskych mestách.

Oznamte nám ešte dnes svoju potrebu, aby sme Vám mohli predložiť najvýhodnejšiu ponuku. Sme prvá a jediná slovenská firma vo Večnom Meste, ktorá Vás obsluží k Vašej plnej spokojnosti. Zvláštne slavy poskytujeme odberateľom časopisu «Rim». Píšte s dôverou na adresu:

« R I M »

Casella Postale 100 B
Roma, Italia

PÚT TORONTSKÝCH SLOVÁKOV DO MIDLANDU

Katolícky obzor

Tohoročná púť torontských Slovákov do Midlandu, v poradí druhá, bola dôkazom toho, že Midland stal sa pre nás tým, čím boly pre nás v starom kraji Levoča, Saštín, Stare Hory, alebo niektoré iné pútnické miesta.

Vlani, na prvej slovenskej púti, bolo nás v Midlande niekoľko sto. Toho roku bolo nás už okolo tisíc. Stovky Slovákov a Sloveniek na čele so svojimi duchovnými Rev. M. Shubom a Rev. Fuzym uberaly sa 16. júla 1950 hore Midlandským vrškom ku pútnickemu chrámu. Z tisíc hrdiel ozývala sa známa pútnicka pieseň Ave, Ave, Maria a rozliehala sa po širom okolí. Bol to naozaj krásny pohľad na procesiu, akej v Midlande ešte nevideli. Dievčata v slovenských pestrých krojoch niesly sochu Panny Marie a tak oživily starý krajo­vý zvyk. Najdojímavejšou časťou sprievodu bola skupina mužov nesúcich na svojich pleciah ťažký kríž. Ano, bol ťažký, tak ťažký ako je utrpenie našich drahých Slovákov doma pod Tatrami, za ktorých bola táto púť obetovaná.

Tento kríž postavený a posvätený na najkrajšom mieste v Midlande bude pripomínať nielen Slovákom ale všetkým ľuďom, že Slováci v Kanade nezabudli na trpiacich bratov medzi Dunajom, Váhom a Uhom v najťažších časoch kresťanskej histórie. Tento kríž bude pripomínať, že šťastnejší bratia tu v Kanade pomáhali im znášať kruté utrpenia svojimi modlitbami, svojimi duchovnými aj hmotnými darmi.

Počas svätej omše krásnu kázeň povedal dp. Füzy, ktorá nie jednému pútnikovi vylákala slzy z očí a bolestné spomienky na našich drahých. Predstavil prítomným pútnikom krížovú cestu slovenského národa od jeho počiatkov až dnešných čias. Tak, ako Kristus Pán padal, ba sa zdalo, že už niet pre neho záchrany. No s pomocou Bažou vždy vstal, vzbopil sa a zotavil. Po dňoch veľkopiatočných prišli dni veľkonočné. I zpod dnešných ťažkých úderov náš národ vstane a ponese ďalej zástavu Kristovu, ktorú nikomu a nikdy nepodarí sa zničiť alebo zame­niť za zástavu s kladivom a srpom, znakom to moderného bezbožníctva a otrokárstva. Kto ostane verný Kristovi, aj vstane s Kristom.

Kríž na Midlandskom vršku, len niekoľko metrov vzdialenom od pútnického chrámu, nesie tento anglický nápis. This

Torontskí Slováci
pri kríži v Midlande (Canada)

Predĺženie sv. Roku. Apoštol­skou konštitúciou zv. «Per Annum Sacrum», vydanou na Bo­žie Narodenie m. r., sv. Otec pá­pež Pius XII. predĺžil XXV. svä­tý čiže jubilejný Rok až do 31. decembra 1951 a rozšíril jeho duchovné výsady a milosti na celý svet. V dôsledku toho aj tí katolíci, čo nemohli prísť na púť do Ríma, majú teraz mož­nosť získať si jubilejné plnomoc­né odpustky. Musia však splniť tieto podmienky: navštíviť 4 ro­zličné kostoly, pomodliť sa na úmysel sv. Otca 6 krát Otče­náš, Zdravas a Sláva Otcu, o­driekať Verím v Boha a pomod­liť sa 3 Zdravasy s pripojením «Kráľovná pokoja, oroduj za nás!» na úmysel zachovania po­koja. Okrem toho, pravda, mu­sia sa vyspovedať a pristúpiť k sv. prijímaniu. Kostoly, ktoré treba navštíviť, určí miestny biskup. Na vonkove, kde niet veľa kostolov, biskup môže ur­čiť len jeden kostol. V kraj­ných za železnou oponou, kde kostoly sú zatvorené, jubilejné odpus­tky možno získať aj pred kostol­nými dverami alebo pri kostol­ných stenách. Veriaci môžu zís­kať jubilejné odpustky aj via­crazy a to jak za seba tak za zomrelých.

Smútok v Posv. kardinálskom sbore. V poslednom čase Posv. kardinálsky sbor postihol dvojnásobný smútok: dňa 21. decem­bra m. r. zomrel berlínsky bi­skup a kardinál J. Em. ndp. Konrád von Preysing a dňa 13. januára t. r. suburbikárny bi­skup Ostie a Fraskati, dekan Posv. kardinálskeho sboru a ge­nerálny vikár Jeho Svätosti pre mesto Rím a okolie J. Em. ndp. kard. František Marchetti Sel­vaggiani. Smrťou týchto dvoch cirkevných hodnostárov počet kardinálov sa snížil na 51. Dekanom Posv. kardinálskeho sboru sa stal J. Em. ndp. kard. Eugen Tisserant, tajomník Posv. kongregácie pre Východnú Cir­kev.

Katolícky úrad pre emigran­tov v Zeneve. Vďaka starostiam predstaviteľov Apoštolskej Sto­lice povstal v Zeneve katolícky úrad pre emigrantov, ktorý sa

Vdp. Dr. Jozef Papin

na návšteve u J. Em. ndp. kard. Stricha v Chicago, Ill. Vdp. Dr. Papin je riadnym profesorom na chicagskej De Paul univerzite.

má starať o najnešťastnejších utečencov. Kancelárie tejto novej pápežskej organizácie budú vedené duchovnými i svetskými osobami a budú sa starať o zabezpečenie existencie najmä pre starcov, chorých a mrzákov, ktorí podľa doterajších zvyklostí nemôžu vyemigrovať z Európy.

Jubileum Spoločnosti Božieho Slova. Spoločnosť Božieho Slova slávila nedávno 75. výročie svojho jestvovania. Spoločnosť Božieho Slova založil a až do svojej smrti r. 1909 osobne spravoval rýnsky knaz dp. Arnold Jansen. Spoločnosť bola pôvodne určená len pre Nemecko, ale čoskoro nadobudla medzinárodný charakter, takže dneská už spravuje 20 misijných území v rozličných končinách sveta. Cieľom Spoločnosti okrem misií je tiež tlačový apoštolát, šírenie uzavretých duchovných cvičení a vedecká činnosť. Materinský dom Spoločnosti je v Steyli. Tam je tiež chýrna tlačiareň. Spoločnosť Božieho Slova vyvíjala donedávna veľmi peknú činnosť na Slovensku, kde jej strediskom bola staroslávna Nitra.

Rozmach katolicizmu v Anglicku. Z príležitosti osláv stého výročia obnovenia katolíckej hierarchie v Anglicku, ktoré sa konaly pred niekoľkými me-

cross was erected July 16th 1950 by the Slovak people for the honor and glory of God and as prayer for the liberation of the Slovak people from Communism.

Tento kríž na slávnom pútnickom mieste bude nás všetkých volať každoročne na toto posvätné miesto pokropené krvou mučníkov, aby sme aspoň ráz v roku sišli sa tam všetci a vyprosili požehnanie pre seba a drahých doma.

Tento kríž bude volať k modlitbe všetkých tých, ktorým sa podarilo vyslobodiť sa z pazúrov červených katov. Bude im pripomínať sľub vďačnosti, ktorý dali Bohu, keď sa octli bezpeční z dosahu krvavých pazúrov bolševíkov. Bude im pripomínať chvíle lúčenia s matkou, ktorá im urobila kríž na čelo a so slzami v očiach povedala posledne slová synovi: Syn môj, nezabudni na Boha. I keď ťa všetci opustia. On ťa neopustí. Nech niet medzi nami ani jediného, ktorý by sa stal nevďačníkom, lebo niet väčšej podlosti ako je nevďačnosť. Aj nášho Otca nebeského bolí nevďačnosť jeho marnotratných synov.

Tento kríž v Midlande bude pripomínať mladým Kanadčanom akou vernosťou a oddanosťou lnuli ku krížu ich otcovia, ich matky. Bude im pripomínať, aby ostali verní dedičstvu ich otcov, aby si chránili ten najdrahší poklad, ktorý len človek môže mať, poklad viery, bez ktorého ľudstvu hrozí pomalé odumieranie a biedne zahynutie.

Ano všetci Slováci z Toronto, z Ontaria a celej Kanady budú prichádzať pod tento kríž, kde vlejú svoje prosby, svoje žalosti a nádeje do tejto krásnej piesne:

Pod Krížom najkrajšia Ľalia rozkvitá,
Matička Bolestná svoje dieťky volá;
Pod' moj narod doráňaný, kruto prenasledovaný,
rukou materinskou budeš tu žehnaný.

Tebe o Matička národ sa oddáva,
s Tvojimi bolestmi svoje bóle spája.
V Svojej materskej starosti vypros nam vytrvalosti,
by sme Ta chválili zas v slobodnej vlasti.

Pútnik.

ZAS IDEŠ, PANE?

Zas ideš, Pane, na zem s neba,
kde po Otcovej bol si pravici?
Ty znova schodíš, hoci vieš, že
Ta vyfliaskame znova po líci?

Zas ideš, Pane, ku bedárom
do dedín, miest a v továrne?
Stolovať chceš zas s hriechnikami,
za ktorých mrel si premárne?

Po ťažkej práci, chtiac si spočinúť,
i dneska zájdeš do hôr, ku hviezdám?
Ach, šiel bych. Strach len: že ťa bozkám
a korunu Ti z tŕnia upliesť dám.

Msgr. Miloš K. Mlynarovič

VIANOCE NA NOVEJ GUINEI

Zahrnel výstrel z mažiara, zazvučaly bubny, novoguinejské zvony, — staré to kanonové náboje — zahraly slavnostnú pieseň. Vianoce sú tu. Ano, aj tu na Novej Guinei! Z hlbokého spánku vyrušení vyťahujú sa naši Kanaci zo spacích vriec, zazenú spánok riečnou vodou a náhlija do kostola.

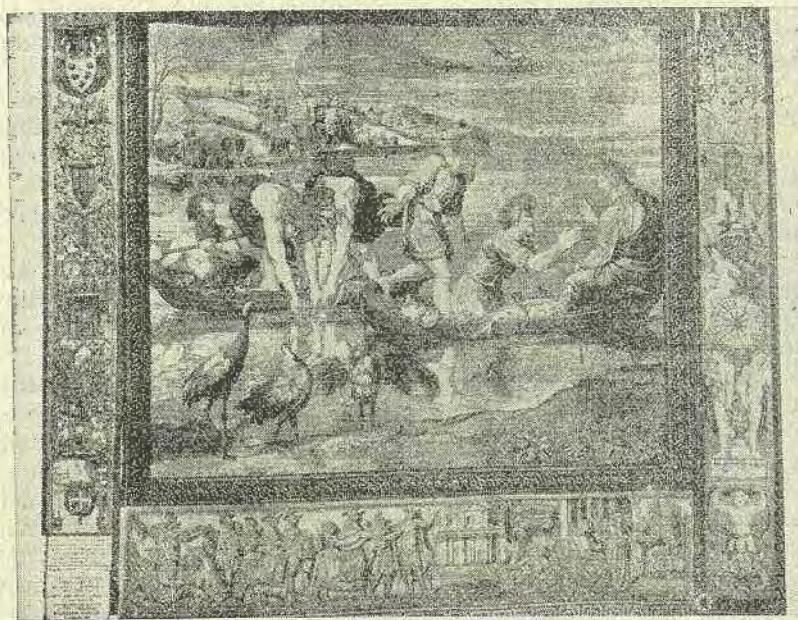
Radostne a pokojne nôtia « píšťale duchov » — zvláštne to hudobné nástroje našich čiernych divochov. Co sa stalo? Prichádza nejaký duch? Hudba duchov, ktorá ešte včera mnohým vyvolala zimomriavky, lebo oznamovala príchod ducha nejakého krokodila, dnes prináša inú zvesť. Dneská nie duchovia, — alebo ako ich domorodci volajú « tambara » —, ale Kristus Spasiteľ je tu. To oznamujú píšťale niekdajších ľudožrútov, podobne ako pred 2.000 rokmi trúby betlehemskejších pastierov.

Coskoro do hlbokej noci zasvietia plapolajúce fakle do suchých kokosových listov. Začína procesia s Jezuliátkom. Nesú ho štyria, bielo oblečení anjeli čiernej pleti, okolo nich tvoria špalier šiesti najstarší katolíci, kedysi modloslužobníci. Po oboch stranách cesty v dlhých radoch stoja mužovia, ženy s deťmi, katolíci i pohania. Všetci s hlbokým pohnutím prežívajú vianočné tajomstvo. Je ich vskutku mnoho, niektorí vykonali cestu 4-5 dní. Mnohí sú ešte pohania, poprvýkrát vidia môj malý kostolík v pralesi, poprvýkrát počujú radostnú zvesť o vianočnom tajomstve, Prešli dlhú cestu cez vysokú trávu, pralesy, močiare, rieky, obťažovaní od krvožiznivých moskytov. Prišli sem pred nedávnom a prosili mojich katechistov, aby im zvestovali vianočné posolstvo. A teraz spolu s kresťanmi sa klaňajú Božskému Dieťaťu.

Po procesii je slávnostná svätá omša. Slavnostná, ale nie so spevom, alebo s hudbou. Nezavznel organ, nezaspieval nijaký vycvičený spevokol, nezasvietily elektrické svetlá. Slavnostná je táto sv. omša a to pre veľkú účasť ľudu a množstvo svätých prijímaní. Vskutku, až ma ruka bolela od rozdeľovania sv. hostií. V tajuplnej tichu vlievalo Jezuliátko milosti do srdca mojich čiernych novokresťanov.

Aký to dojnávny obraz! Skutočne sviatky pokoja! Zástupcovia kmeňov, kedysi smrteľní nepriatelia, ktorí sa večne vraždili v krvavých ruvačkách, sú dnes deťmi božimi! Jediná radostná zvesť oblažuje všetkých: Kristus Spasiteľ je tu!

Slávnosť trvala temer do tretej hodiny nad ránom. O 6 h.

Raffael: Zázračný rybolov

Jeden z povestných arasov (čalúnov) vo Vatikánskej obrazárni.

siacmi v Londýne, byly uverejnené niektoré štatistiky, ktoré podávajú obraz o rozmachu katolicizmu v Anglicku za posledné storočie: Katolícka hierarchia v Anglicku má dneska 3 arcibiskupov a 15 biskupov. Počet katolíkov od r. 1850 stúpol z 1 milióna na 2,754.000, počet kňazov z 826 na 6.643. Kostolov pred 100 rokmi bolo iba 597, dneska je ich už 2.862. Katolíckych výchovných ústavov bolo r. 1850 iba 70, teraz je ich 1547. Katolíckych škôl v polovici minulého storočia bolo len 200, kým dneska je ich 2.328.

Kanada má vychádzať s iniciatívou. Kanadská federácia katolíckych vysokoškolákov uvažiac nebezpečnú krízu, v ktorej sa nachádza svet, požiadala kanadských zástupcov pri OSN, aby navrhli, že by všetci veriaci z celého sveta sa spojili v modlitbách, aby Milostivý Boh nastolil opäť pokoj a svornosť medzi národami. V telegrame, ktorý bol poslaný R. G. Riddellovi, stálemu zástupcovi Kanady pri OSN, vysokoškoláci žiadali, aby Kanada znovu vyšla iniciatívne i v tejto dôležitej otázke.

Nová katolícka univerzita v Brazílii. Dekrétom Posv. kongregácie pre semináre a univerzity zo dňa 1. novembra 1950 bola kanonicky založená nová - už tretia - pápežská katolícka univerzita v Brazílii. Prvá bola založená pred niekoľkými rokmi v Rio de Janeiro, druhá v San Paolo a terazšia v Porto Alegre. Zásľuhu na založení týchto univerzít majú bratia Maristi, ktorí v Brazílii účinkujú už pol storočia.

Film o sv. omši. Pod záštitou vysokých svetských i cirkevných hodnostárov vo Viedni bol nakrútený film « Das Grosse Geheimnis » (Veľké tajomstvo), v ktorom sa líči naše stretnutie s Kristom vo sv. omši. Dej, slová, hudba i fotografie sú tak usporiadané, aby umožnili čo najlepšie pochopiť hlboký význam sv. omše a jej dôležitosť pre duchovný život. Premiera filmu bola v divadle Apollo vo Viedni, ale už predtým film bol premietaný v Ríme v prítomnosti sv. Otca a predstaviteľov rakúskej kolónie

v Taliansku. Film nepochybne prispeje k liturgickej výchove kresťanského ľudu.

Sv. ruženec v kanadskom rozhlase. Rozhlasová stanica CKAC oznámila, že na všeobecnú žiadosť bude pokračovať vo vysielaní denného sv. ruženca. 15. minútové vysielanie sv. ruženca bolo zavedené v Provincii Quebec z príležitosti propagovania modlitby sv. ruženca v rodinách. Po ukončení kampane 15.000 poslucháčov žiadalo o pokračovanie vo vysielaní denného ruženca. Dalších 5.000 veriaciach podalo arcibiskupovi tú istú prosbu. Všetky listy vyznievajú v tom smysle, že rozhlas účinne napomáha osvojeniu si modlitby sv. ruženca.

Hymna slovenskej katolíckej mládeže v japončine. Pri oslavách na počesť nového blahoslaveného Dominika Savia, ktoré sa konaly v Tokyu, japonská mládež spievala vo svojej reči známu hymnu slovenskej katolíckej mládeže « Mlad' naša verná... » od prof. Jozefa Strečanského. Nadšenie, s akým si osvojili a spievali títo japonskí chlapci melódiu slovenského hudobného skladateľa jasne ukazuje, ako hudba vie byť univerzálnym výrazovým prostriedkom ľudského citenia, ak umelec naozaj svojou skladbou vyjadruje najhlbšie poryvy citiacej duše. Fakt sám potom, že pieseň strhla aj pohanských chlapcov, ktorí tam tvoria väčšinu, potvrdzuje známy výrok, že duša ľudská je « naturaliter christiana » (od prírody kresťanská) a dáva súčasne najkrajšie svedectvo o vysokej všeľudskej hodnote tohoto hudobného výtvoru slovenského umelca. Japončanov s piesňou oboznámil saleziánsky misionár v. p. Štefan Foltin, ktorý účinkuje ako profesor teológie v saleziánskom bohosloveckom ústave v Tokyu.

Katolicizmus je nádejou Japonska. Bývaly docent na univerzite v Tokyu prof. Nojima, ktorý sa len nedávno obrátil na katolícku vieru, vyhlásil, že katolicizmus je nádejou Japonska. Prof. Nojima sa venuje teraz náboženskej výchove mládeže a prednáša vo svojom vlastnom dome.

je tretia sv. omša. Tunajší ľudia nie su sedmispáči. Vstávajú zavčasu. Nečakajú, kedy výjde slnko.

Ako kedysi betlehemski pastieri, tak dneska Kanaci prinášajú ku jasliam svoje dary. Katolíci doniesli na chrbtach celú kopu plodín, a prosili ma, aby som to poslal p. biskupovi ako podporu na misie, lebo nemajú žiadne peniaze. Pohania doniesli betel, kokosove orechy, banány, sago. Náčelníci kmeňov to posbierali a rozdelili medzi jednotlivé skupiny na hostinu. Pri nej sa uzavreli toľké priateľstvá medzi niekdajšími úhlavnými nepriateľmi. Sviatočná nálada sa stále stupňovala až dosiahla vrcholu v spoločnom speve. Cely tucet rozličných dedín predviedlo sborove tance okolo kostola. Aký to ohlušujúci hukot, keď sa ozývaly v desiatich rečiach posvätné spevy predkov sprevádzane nepostrádateľným doprovodom bubnov. Dneska nevyzývali tieto spevy k vojne a k bratovraždám, ale do boja proti satanovi a všetkým zlým duchom. A uprostred tancujúceho národa stojí moj kostolík, v ktorom plápolá večné svetlo.

V nasledujúci deň odchádzal jeden člnok za druhým, lebo ku mojej missijnej stanici je najlepší prístup po vode. Na rieke v blízkosti kostola stálo asi sto člnokov, ďalej za zákrutou rieky ďalších dvesto. Aký to bol radostný pohľad na plávajúce člnky so skupinami starých, mladých a detí. Predsa mnohí z katolíkov zostali u mňa, aby mohli pristupovať ku sv. prijímaniu. Veď často celé mesiace musia zostať bez nebeského pokrmu, lebo nemáme kňazov, ktorí by ku nim prišli!

Slovenský misionár.

Slovenskí študenti na púti v Ríme

Kolegium sv. Jakuba v Madride, kde pod ochranou O.C.A.U. študujú katolícki študenti zo strednej a východnej Európy usporiadalo svätoročnú púť do Ríma v dňoch 12. a 21. decembra m. r.

Medzi 144 účastníkmi šestnástich jazykov boli aj slovenskí študenti žijúci na štipendiu Katolíckeho Diela Univerzitetnej Pomoci (O.C.A.U.).

Studentov na púti sprevádzal výbor O.C.A.U. na čele s prezidentom: José María Otero Navascués, ďalej podpredseda Antonio Correa Weglison, generálny tajomník José Maria Moledano a členovia Ricardo Fernández Maza, Rafael Pajarón Pajarón, Pilar Cossío, rev. Santiago Morillo, S. J. a iní.

Za Riaditeľstvo Kolegia zúčastnili sa na tejto veľvýznamnej cirkevnej udalosti: riaditeľ Dr. Jozef Cieker, rev. Salvador Malo, kaplán Kolegia a Antonio Gómez Galán, tajomník.

Po odbavení povinných pobožností v predpísaných bazilikách pútnici prezreli si kresťanské a pohanské pamiatky Ríma.

V sobotu 16. decembra boli prijatí na audiencii Sv. Otcem, ktorý im adresoval teplý otcovský prívet.

V nedeľu boli prítomní na pontifikálnej sv. omši celebrovanej sv. Otcem v bazilike sv. Petra.

V pondelok sv. omša v Katakombách sv. Kalixta a návšteva vatikánskych múzeí. V popoludňajších hodinách pútnikov O.C.A.U. prijal španielsky veľvyslanec pri sv. Stolici Ruiz Jimenez.

Na zpiatočnej ceste do Madridu stredoeurópski študenti zastavili sa v Nizza, kúpeľnom mestečku na Modrom Pobreží, odkiaľ autobusmi si šli prezrieť kniežatstvo Monaco a Monte Carlo.

Slovenských študentov-pútnikov na rímskej stanici privítali a vyprevádzali slovenskí kňazi žijúci v Ríme a členovia rímskej kolonie.

Slovenskí študenti, ktorí bývali v povojnových rokoch v Ríme, navštívili svojho dobrodincu a priateľa Dr. Ignáca Zelenku, ktorý v tom čase rozdeľoval všetkým Slovákom v Taliansku podporu Združenia Slovenských Katolíkov v Amerike.

Student.

ČO NÁM PÍŠU?

Má radost z « Ríma »

Lisle, Ill., USA — Casopis « Rím » mi po obidva roky ozaj riadne chodil. Dostal som všetky čísla a vždy som ich túžobne očakával. Naozaj mám radost z « Ríma », len škoda že ho nemám komu odporúčať a šíriť, keďže som tu len sám Slovák. Dávam ho čítať jednomu tu najšiemu rehoľnému bratovi, ktorý ho tiež s radostou číta. Teším sa, že počet predplatiteľov jak tu v Amerike tak aj inde sa stále množí. Prosím Pána Boha, aby sa časopis « Rím » čím viac rozšíril medzi našim dobrým slovenským ľudom a duševne mu prospieval. — **Mark Izák.**

Pozdravujú a odkazujú

Caracas, Venezuela — Počet Slovákov tu stúpol... A ja majúť v pamäti Váš list z decembra 1949 chcel by som pre Vás získať ďalších predplatiteľov... Máme snahu nejakým spôsobom zorganizovať sa a tak spoločnými silami pracovať za našu vec i tu vo Venezuele. Srdečne Vás pozdravujeme a prostredníctvom « Ríma » vyjadrujeme svoje pozdravy našim milým krajanom v Taliansku, Austrálii, Kanade, USA a odkazujeme im, že i my tu nesieme vatru slovenského odboja. — **Ladislav Sándor a Jožo Záhorský.**

Prekladá slovenské pesničky do dawančiny.

Timor, Malosundské ostrovy — Moje prvé Vianoce v misiách budem oslavovať sám, s 2000 kresťanmi, ktorí ešte nevideli opravdivé Vianoce. Básnim a prekladám slovenské pesničky do dawančiny, lebo básnikov tu niet, azda preto, že tunajší ľudia jedia stále kukuricu a od toho vraj trpí básnická inšpirácia. Naše slovenské pesničky sa im veľmi páčia. — Aj nejaké divadlo by som chcel naecvičiť. Moji Timorčania také niečo ešte nevideli... Sú to veľmi dobrí ľudia, pomerne zbožní, keď uvážime, že je to prvá kresťanská generácia. — Keď som už spomenul prekladanie našich pesničiek, musím podotknúť, že to nie je taká jednoduchá práca. Reč je veľmi chudobná aj na tie najbežnejšie výrazy. Skoro všetky zvieraťá menujú podľa kozy. Koňa volajú « cudzinecká koza », osla « koza s dlhými ušami ». Pravda, sú to veľmi primitívni ľudia. Už vopred sa teším na to, keď aj v ich reči budú zaznievať slovenské melodie. Moja vlasť mi bude aj napriek takej vzdialenosti celkom blízka. — **Rev. Vincent Lechovič SVD, misionár.**

Nezabudne nikdy na pápežské požehnanie.

Lyons, Ill., USA — Z nádhernej cesty po Eu-

rope som sa vrátila domov šťastlivo. Moja rodina bola rada, že ma môže opäť vidieť a ja ňu... Musím sa však priznať, že som opúšťala s ťažkým srdcom krásy a divy a ten dobrý ľud tam za morom. Moja myseľ je plná rozkošných obrazov, ktoré som videla v Ríme... Je mi ľúto, že som sa nemohla dlhšie zdržať v Európe, ktorú som si natoľko obľúbila. Je to svet, ktorý ma navždy očaril svojimi krásami... Rím je nádherný. Videla som toľko zaujímavých vecí za ten týždeň, čo som po ňom chodila... Nezabudnem nikdy na návštevu Svätopeterskej baziliky a na pápežské požehnanie, ktoré som 7. októbra dostala od Sv. Otca Pia XII. Cítila som sa nevýslovne šťastná a poctená, pretože ten deň boli moje narodeniny. — **Justina Wroga.**

Stavajú kultúrny dom.

Toronto, Ont., Canada — To, čo bolo pred pár rokmi snom, je dnes skutkom. Vedľa katolíckeho kostola sv. Cyrila a Metoda vyrastá zo zeme nová stavba, stavba Kultúrneho domu. — Hneď po dokončení novostavby kostola, rev. Shuba, duchovný pastier osady, dal sa do zbierania centov na reprezentačnú budovu, ktorá by vyhovovala dnešným požiadavkom pre kultúrne podniky. Miestnosť pod kostolom už absolútne nestačí pre toľkých Slovákov, ktorých rady so dňa na deň rastú... Chvála Bohu, o krátky čas nový kultúrny dom so slovenským dvojkřížom bude sa vypínať k nebesiam a hlásať, že Slováci sú tu a vedia prinášať obety za Boha a národ. — Zlatý, či pozlátkový, rýľ, ktorý minulého roku brat Sajdik dal rev. Šhubovi pri oslave 15. výročia jeho príchodu medzi Slovákov do Toronta, nečakal dlho na prácu, lebo 30. júla 1950 nadišla chvíľa prvého výkopu pre kultúrny dom. — Jubilejný Svätý rok 1950 ostane takto zvečnený pre budúce pokolenia. Kultúrny dom bude im hlásať že vo Svätom roku 1950 našlo sa v Toronte veľa veľkodušných Slovákov, ktorí aj z toho skromného robotníckeho kúska chleba, čo mali, odlomili a nechali ako odkaz pre tých, ktorí prídu za nimi. Ozaj je to krásny dar Bohu aj národu. — **Osadník.**

Dp. Michal Shuba a dp. Imrich Fúzy posviacajú zem pod Kultúrny dom v Toronto, Ont., Canada.

ZO ŽIVOTA SLOVENSKÝCH KULTÚRNYCH PODUJATÍ V RÍME

Slovenská kultúrna spoločnosť « Rím ». Na podnet Dr. Ignáca Zelenku bola založená v Ríme Slovenská kultúrna spoločnosť « RÍM » (Slovak Cultural Society « RÍM » Limited), ktorá bude sledovať tieto hlavné ciele: 1) pestovať a prehĺbovať kultúrne styky Slovákov s Talianskom a najmä s Rómom; 2) vydávať slovenský katolícky časopis « Rím » a prípadne iné časopisy kultúrneho rázu; 3) vydávať publikácie smerujúce k rozšíreniu znalosti kresťanskej a hlavne rímskej kultúry medzi Slovákami na celom svete; 4) poriadat prednášky, výstavy a iné kultúrne manifestácie v Taliansku i cudzozemsku; 5) organizovať zájazdy Slovákov do Ríma a iných talianskych miest; 6) vyvážať a dovážať kultúrne a náboženské predmety a iný podobný tovar taliansky a cudzozemský. Nová spoločnosť bola už v smysle talianskych zákonov kompetentnými vrchnosťami schválená a zaregistrovaná a týmto prvým číslom III. ročníka nášho časopisu zahajuje svoju činnosť. Upozorňujeme našich čitateľov, aby si všimli podrobného inzerátu, uverejneného na 14 str., a aby písali na adresu: **RÍM Ltd., Casella Postale 100 B, Roma, Italia.**

Z listu slovenského misionára v Afrike. Prinášame úryvok z listu nášho čitateľa Rev. F. R. Krajčeka, ktorý pôsobí ako misionár na Zlatom Pobreží v Afrike: « Do Afriky som prišiel pred 20. mesiacami. Mám sverený dištrikt na rieke Volte asi 50 mil v dĺžke. Na starosti mám 3 kostoly a 10 škôl. Toho roku som začal stavať 2 školy a kostol. Peniaze som si požičal. Všetkých dlhov mám 6.500 dolárov. Dúfam, že moji dobrí americkí krajanovia mi pomôžu vyplatiť to všetko. — Len čo dokončím tieto stavby, mám v programe stavať ďalší kostol a školu. Mesačne mi treba na platy pre učiteľov a na udržiavanie škôl asi 200 dolárov. — Odporúčajte moju skromnú žiadosť o podporu aj druhým, aby som mohol stavby dokončiť a začať nové. Zehnaj Vás Pán Boh! — **Rev. F. R. Krajčik, Cath. Mission, Box 10, Odumose - Krobo, Gold Coast - B. W. Africa.**

Galeria predplatiteľov « Ríma ». Do galerie predplatiteľov « Ríma » pribudli opäť viacerí povedomí slovenskí katolíci. Niektorí sa sami prihlásili, ostatných získali naši zástupcovia alebo horlitolia: **USA:** Jozef Gondar z New Yorku, N. Y., získal Jána Holíča, Jána Čerešnáka a Jána Slamú z New Yorku, N. Y.; Janko Štefka z Chicaga, Ill. získal Karola Zachubera a Jána Caposa z Chicaga, Ill.; Mary Kozmel z Chicaga, Ill. získala Jakuba Dluhí z Chicaga, Ill. Sami sa prihlásili z príležitosti svätoročnej púte v Ríme: Rev. Jozef Kušnier z Donora, Pa, Vel. Matka Ignácia s ctih. Seistrou Mariou Ambróziou, z Per-

rysville, Pa, Vel. Matka Berchmans s ctih. Seistrou James Mary Slimák z Bedford, Ohio, Paul J. Jendral zo Smock, Pa, Anna Kudek zo South Bend, Ind., Mathias Pišút z Joliet, Ill., Joseph Rathway z Perryopolis, Pa, Anna Gondira a George Jenchik z Luz. Co. Penna, Mary Zarecky z Grenville, Pa, a Mary Backner z Black Lick, Pa. Okrem toho sami sa prihlásili: Paul Juračko z Bobtown, Pa, Clara Sova z Jersey City, N. J. a Mary Janči z Detroit, Mich. — **Kanada:** Prof. Ladislav Silaj získal: Dr. J. Kšínana, St. Kuliha. W. Palušku, a J. Gajdoša-Brezu z Toronto, Ont. a Fr. Rennera z Winnipegu, Man., ktorý súčasne privedol E. Bednára, M. Štepanovskú a Fr. Pettyho st. z Winnipeg, Man. — **Argentína:** Ing. Dezider Murgaš z Ramo Mejia sa prihlásil u zástupcu « Ríma » v Buenos Aires. — **Austrália:** Andrej Fencák z Bonegilla, Vict. získal Michala Petryka z Heyfield, Vict. a J. Jurku a A. Kammera z Adelaide, S. A. **Nový Zeeland:** Ing. J. Hajnos z Gracefield sa prihlásil na odporúčanie Dr. Fr. Steveka z Madridu a získal už 10 nových. — **Južná Afrika:** R. Golasík z Johannesburgu sa sám prihlásil. — **Belgicko:** Ctih. Seistry od Chudobného Ježiška zo St. Job sa prihlásili na odporúčanie Rev. M. Lacku S. J. Ríma. — **Holandsko:** Ctih. Seistram od Chud. Ježiška zo Simpelveldu predplatil Bohuznámy z Ríma. — **Timor:** Rev. Vincentovi Lechovičovi z Noemuti predplatil tiež Bohuznámy z Ríma. — Všetkých nových v galerii « Ríma » srdečne vitame a zástupcom i horlitolom za láskavosť preukázanú voči časopisu úprimne ďakujeme.

Album dobrodincov. Na podporu časopisu « Rím » dobrosrdečne obetovali: **USA:** Rev. Paul M. Pekárik z Emmaus, Pa 50 dol., Paulina Kerpec z Lyons, Ill. 13 dol., Vel. Matka Ignácia z Perrysville, Pa a Vel. Matka Berchmans z Bedford, Ohio po 5 dol., Alžbeta Bednár z New Yorku, N. Y., Ján Kostolník z Whiting, Ind. a Barbara Plecenik z McKeesport, Pa po 3 dol., Ctih. Seistra Alžbeta z Perrysville, Pa, Janko Štefka z Chicaga, Ill. a John Haky z Cleveland, Ohio po 2 dol., Mary Swetz a Frank Bunček z Pittsburgu, Pa, John G. Melko a John Hudak z Youngstown, Ohio, Paul Juračko z Bobtown, Pa a Tekla Domansky z Monroe, Mich. po 1 dol. — **Kanada:** M. Cook z Toronto, Ont. 1 dol. — **Argentína:** Rev. Anton Lednický z Buenos Aires 10 pes. — **Francúzsko:** Anton Manduch z Peyrol 300 fr. — **Anglicko:** Philomena M. Glover z Lathom, Les. 10 sh. — Na iné ciele poslali: Tekla Domanski z Monroe, Mich. 25 dol., Helen Serek z New Brighton, Pa 5 dol., Marek Izák z Lisle, Ill., Andrew Funtal a Veronika Stofčík z Pittsburgu, Pa a John Haky z Cleveland, Ohio po 1 dol. — Pán Boh zaplať!

RÍM

S cirkevným schválením vydáva Slovenská kultúrna spoločnosť R. I. M. v Ríme. Vychodí mesačne. Za redakciu zodpovedá Pietro Chiminelli. Tlačí Tipografia Pio X - Roma. Predplatné na rok: dva doláre. Adresa redakcie a administrácie: « Rím », Casella Postale 100 B, Roma, Italia